

Došlo 29. IV. 1931

LETNA PRILOGA 5 KNJIG

5

ŽENA IN DOM

*Ni lepšega dekleta, kot je
Slovenka v narodni noši!*

*Vzorci so posneti po
starih narodnih nošah.*

*Svila za krila kakor tudi svileni robci z
resami so pravkar došli:*

**A.&E. Skabernè
Ljubljana**

Voz za Vas je BMW!

Ne potrebujete nobenega šoferja.

Sami se lahko vozite z njim, kakor bi se vozili s kolesom. Avto BMW Vam bo pokoren in poslušen na vsak Vaš gib.

Preizkusite ga enkrat.

Telefonirajte ali pišite dopisnico generalnemu zastopstvu:

DOLENC & TONNIES
Ljubljana, Dvořakova ulica šte. 3.

Telefon 27-62.

MODNE NOVOSTI!

ZA POMLADNO SEZIJU

**ANGLEŠKO IN ČEŠKO
BLAGO**

SPEC. VRSTE - NAJNOVEJŠE - VELIKA IZBERA

IN NAJCENEJE

PRI TVRDKI

NOVAK

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

NASPROTI NUNSKE CERKVE

**Najmodernejši in neprekosljivi stroj je
šivalni stroj „HAID & NEU“**

ki ima sledeče prednosti: Šiva naprej in nazaj, ima preprosto pripravo za vezenje in krpanje. Teče tiho s krogličnim sistemom.

Brezplačen pouk na domu ali v tečajih.

Garancija 30 let!

Prodaja se tudi na zelo ugodne in dolgoročne obroke, tako da si more ta stroj nabaviti tudi oni, ki ima skromne dohodke.

Zahtevajte brezplačne prospekte in cenike!

„CENTRA“

trgovina šivalnih strojev, gramofonov, koles itd.

LJUBLJANA

Masarykova cesta

palaca Vzajemne zavarovalnice (pri kolodvoru)

Telefon šte. 23-83.

L. VILHAR, urad. ljubljana
Masarykova cesta šte. 36.

KAJ MI JE IN KAJ MI
NI VŠEČ PRIMOŽU?

I. Odgovor R. K. V. Popolnoma se strinjam z Vami. Žal, da je še veliko takih mož, ki nimajo srea za trpinko in vidijo ženo samo takrat, kadar jim gre za naslado. Vaša sotrpinka.

II. Odgovor gospej R. K. Moj mož je prav tak. Igral bi samo velikega gospoda. Prijateljem se pa hvali, da je žena najbolj zvesta in najcenejša dekla. Posla moraš plačati in če z njim grdo ravnaš, ti pokaže figo in gre. Žena pa dela zastoj in mora pretrpeti vse moževе sirovosti. Da ni otrok, pa bi zapustila takega brezsrčnega moža.

«Lažnivec.» Lažnivcu ni druge pomoči, kakor da ga javno in pogosto osramotiš. Videla sem nekoč ženo, ki se je, ko je mož lagal na vso moč, obrnila k tretji osebi in ji rekla: «Delite vse povedano z deset, potem bo približno prav.» Mož, radoveden, kaj je žena rekla, jo urno vpraša: «Kaj si dejala?» «Oh, nič,» odvrne žena, «dala sem le navodilo za uporabo tvojih besedi!»
T. P.

Vprašanje. Imam fanta, ki me hoče vzeti za ženo, vendar pa razmere ne dopuščajo, da bi se to kmalu zgodilo, ker mu oče noče izročiti posestva. Z njim se poznam že dve leti. Oba nisva več mlada. Večkrat zahteva, da se mu vdam. Čeprav ga imam zelo rada, tega nočem storiti. Naj li žrtvujem svojo srečo ali naj čakam, kaj prinese bodočnost. Svetujte mi, kaj naj storim.
Revno kmetiško dekle.

Razdvojenost. Z možem se ne razumem in vlada v naši hiši pekcl že veliko let. Čeprav se trudim, da bi bilo med nama strpljivo življenje, mi to vendar ne uspe. Trpim z otroki vred. Kaj mi svetujete? Pred kratkim sem podedovala nekaj premoženja, tako da bi lahko z otroki živela brez moža. Če se ločim, ali mi sodišče pusti otroke? Krivde za ločitev pa ni ne na moji niti na njegovi strani. Prosim pomoči.

R. L. iz Kranja.

Sirov mož. Moja služkinja je proti meni zelo predrzna in arogantna, a si mislim, dokler bo šlo, bom potrpela, ker je na deželo težko dobiti drugo, ko vse sili v mesto. Nekoč je bilo stranišče že skrajno zanemarjeno, a sem bila doslej tiho, češ, bom videla, ali so res vsi drugi slepi in moram jaz vsako reč podrezati, potem pa pravijo, da sem sitna. Neki dan pa pride mož in me nahruli vpričo služkinje: «Zakaj pa stranišča ne ometeš, vse polno je pajčevin?» — Prosim Vas, kaj pravite k temu in kako imenujete tako postopanje?

Drugič povem možu slučajno nekaj v nemščini, da bi služkinja ne razumela, ker ima kuhinjska vrata, ki drže v dnevno sobo, odprta, pa me mož glasno opomni: «No, kaj pa je treba to v nemščini pripovedovati?» — Prosim Vas, kaj pravite na to in kako Vi imenujete tako postopanje?
I. I. v J.

Bolezen ali brezobzirnost. Moj možek je v državni službi, in ker je večkrat službeno zadržan, prihaja

**Slabo vreme ograža zdravje,
zato použijte nekaj pastil
PANFLAVIN**
ki Vas bodo varovale prehlada.

ATELJE
ZA
NOTRANJO
ING. J. OMAHEN
ARH. D. SERAJNIK
ARHITEKTURO
LJUBLJANA
KOLODVORSKA ULICA 28 II.

ZA VAS SMO IZGOTOVILI

zalogo novih pomladanskih
kostumov in plaščev.

DRAGO GORUP & Co.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 16

Telefon 32-33

Telefon 32-33

pač po navadi bolj pozno domov, večkrat se pa ustavi pri svojih znancih v hotelu ali v gostilni. Ko pride domov, običajno že vsi spimo, in takoj ko leže, že zasmrči s tako močno silo, da ne prebudi samo mene, marveč tudi otroke. Ker sem zaradi slabega spanja drugi dan tako nekako čudna in slaba, prosim drage čitateljice za kak dober nasvet oziroma kakšno sredstvo proti tej bolezni. — Hvaležna Vam bom. M. H.

Kako si ohranim ljubezen moža? Poročena sem že 10 let. Moj mož ima 35 let, jaz sem 8 let starejša. Zadanje leto sem bila zelo bolna in tudi operirana. In sedaj nima moj mož nobenega zadovoljstva več doma. Lansko leto smo si sezidali nov dom, s katerim je imel veselje, ali sedaj je vse minilo. On niti ne postopa več z menoj kakor mož z ženo, ampak kakor sin z materjo. Čisto drugačen je postal.

Če je v sobi pri knjigah ali na vrtu, zmeraj nekaj premišljuje in je otožen. Izvedela sem od ljudi, da se shajata z nekim mladim dekletom in da mu tudi ona vrača ljubezen. Seveda, on se je zaljubil vanjo, ki je dvajset let mlajša od mene. Ko sem mu to očitala, toliko da se ni zjokal in je rekel: «Če ne molčiš o tem, je konec najinega skupnega življenja.»

Torej, drage tovarišice, pomagajte mi razsoditi in mi svetujte, kako naj naredim, da ga zopet priklenem na dom, ker pravi, da brez otrok nima nobenega veselja.
Obupana žena iz P.

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni

L. VILHAR, urar, Ljubljana
Sv. Petra cesta štef. 36.

Lepa dežela Jugoslavija ...

s svojimi veličastnimi samostani ... s svojimi krasnimi portali ... in bisernimi zobmi svojih prebivalcev!

Vedno znova učinkujejo krasote te posebne dežele s svojimi vabljivimi čari, in vedno znova občudujejo vsi blesteče bele zobé njenih prebivalcev. Stotisoče Jugoslovanov neguje zobé s Sargovim Kalodontom. Sveža in bujna pena te zobne kreme daje zobem biserni sijaj, a ustam zdravje in čistoto.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

KAJ MI JE IN KAJ MI NI VŠEČ PRI ŽENI?

Odgovor G. Ž. iz M. Gotovo ste hladni napram svoji ženi. Premalo se brigate zanjo. To je najbrže povod njeni ljubosumnosti. Govorite z njo odkritosrčno besedo. Vzemite jo s seboj, kamorkoli greste, bodite z njo ljubeznivi in videli boste, da bo ljubosumnost prenehala.

«Ljubosumnost.» Poskusite biti s svojo ženo tako nežni, ljubeznivi in pozorni kakor prvi dni po poroki in videli boste, da Vaša žena ne bo več ljubosumna. Sklepam namreč, da niste z njo preveč ljubeznivi, zato misli ona, da je ne ljubite več. Ako pa bi to ne zaleglo, obrnite zvezek in igrajte vlogo «Werterja», spoznala bo, kako prijetno je imeti ljubosumnega moža, in bo iz tega lahko izvajala pravilo zase. T. P.

Odgovor A. K. Bodite veseli, da tehtta Vaša zarčenka samo 52 kg. To je povsem normalna teža. Koliko bi jaz dala, da mi odvzame vsaj 10 kg. pa bi bilo Vam in meni ustrezno. Svetujem Vam, poročite jo čimprej, potem pa ne bo jokala in tudi zredila se bo.

Ena, ki je pretežka. Glas z juga. Občutljivost Vaše «punčke» ima svoj globlji vzrok v njenem živčnem sestavu. Pošljite jo k zdravniku specialistu, da ji svetuje, kaj je treba ukreniti, da si utrdi zrahljane in bolne živce! Goji naj tudi sport v katerikoli obliki. Ako se nameravata vzeti v zakon, je itak podlaga zdravemu in srečnemu zakonu, da sta oba živčno zdrava; kajti zakon skrbi za to, da se žena živčno ubija, zlasti če ima par otrok in sitnega moža, kakor gojimam jaz. — Kar je vinarikovajih, je dostavil moj mož in s tem javno priznal, da prednjači v sitnosti. Živio! — Jaz pa menim takole: «Mnogo smo že napisale o svojih možeh, naj bo napisano resnici na ljubo. Povedale smo le slabo, ker

dobrega je tako presneto malo na njih. Zanimivo bi bilo še sedaj, da bi napisale, kaj vse zahtevajo gospodje, da so nekako zadovoljni z nami! «Res radovedna sem, če je resnica, kar trdimo, namreč, da so moški vsi enaki.» T. P.

Preklinjanje. Moja žena strahovito preklinja. Pri vsakem stavku sta dva hudiča. Izkušal sem jo odvaditi in sem jo v ta namen vedno oponašal. Kadar je ona rekla «hudič», pa sem to sam ponovil, tako da sem se tega hudičevanja že sam privadil. Sicer se zase ne bojim, ker vem, da se bom te razvade odvadil. Njene znanke in moji prijatelji ji pa še pravijo, da se ji hudičevanje dobro poda. Meni pa ni všeč, če moški preklinja, tem manj mi je po volji, da ima žena to grdo razvado. Kako jo odvadim?

Čemernost. Sem vesel človek in rad vidim okoli sebe vesele in živahne ljudi. Moja žena, ki ima že 46 let, se pa zadnje čase vedno drži na jok in je včasih sama vsa zakrknjena po več dni. Ne vem, kaj bi bilo temu vzrok. Večkrat sem jo že vprašal, kaj ji je, pa mi pravi, da je zdrava in zadovoljna ter da ničesar ne pogrša. Sam pa težko gledam kisel obraz. Kaj ste tudi druge take, kadar se poslavlja mladost?

VPRASAŃJA IN ODGOVORI

1. Ali moram dovoliti poštu, da mi vodi ob nedeljah prijateljice v svojo sobo in kuhinjo, kar po dve ali tri?

2. Ali moram pustiti služkinjo v večerne tečaje, če ob uri tečaja ob poli 8 še ni končala svojega dela?

3. Ali res ne smem zahtevati od služkinje, ki je gospodinjska pomočnica, da mi nese kovčeg na postajo? Ali je to res delo postreščka?

4. Ali moram dati prenočišče in hrano sorodnikom služkinje, kadar jo obiščejo?

5. Kako se deli obed in večerja, da služkinja ne bo užaljena? Kdaj naj ji dam ker ne obeduje pri mizi z nami? Ali se prinese vse v obednico ali se da prej služkinji? Ali mora gospa deliti, ali kako je to? Ker jaz ne grem v kuhinjo.

6. Ali smem pregledati njene reči med službeno dobo, če imam kakšen sum? Z. A.

P. S. Na Vaše vprašanje v listu ne moremo odgovoriti. Sporočite svoj naslov.

I. M., O. Ž., R. K. in P. P. naj sporoče svoje naslove da dobe pismen dogovor.

«Užaljena.» Vprašajte za svet svojega brata.

Anonimnost. Ne moremo odgovoriti.

S. P., J. F. iz Mr. Ali se morejo člani na nogah operirati?

Da. Izrastki se lahko z operacijo odstranijo.

Dopisi brez podpisov in naslovov.

Več naročnic se je pozabilo podpisati in ne moremo odgovoriti, ker ne vemo, kam naj pošljemo odgovor. Druge zopet pišejo nerazložno in jih pošta ne najde. Dve naročnici sta nakazali denar. Namesto svojega imena sta napisali naš naslov. Čigav je denar?

Prosimo torej vse naročnice, da se vedno razložno podpišejo in napišejo svoj naslov.

Iščem službo za svojo 18letno hčerko, ki je izučena šivilja. Gre tudi za hišno. A. S.

Dekle, staro 19 let, ki ima gospodinjski tečaj in je izučena šivilja, sprejme službo kot hišna pri boljši družini. Naslov pove uprava. M. V.

Telovadba, gimnastika, tenis in sport so gesla sodobne žene.

Avto BMW pa Vam daje izreden užitek prijetne vožnje.

Pomlad je tu in voz BMW čaka na Vas pri generalnem zastopstvu:

DOLENC & TONNIES
Ljubljana, Dvořakova ulica šte. 3.

Telefon 27-62.

M. DRENIK
Ljubljana, Kongresni trg št. 7

Ogromna izbira ročnih del vseh vrst in najrazličnejši material
Predtiskarija, entlanje in vezanje / Montiranje blazin, torbic i. dr.
Solidno blago! Ustan. 1860. Točna postrežba!

LEONH. RAND

Eleganten čeveljček
napravi vsako nogo elegantno!

Najlepše pa se prilagode nogi originalni švicarski čevlji

Bally

ki slove po vsem svetu zaradi svoje elegantnosti in solidnosti.

V vseh najmodernejših barvah v ogromni izberi na zalogi edino v trgovini

ŽIBERT, Ljubljana, Prešernova ulica.

ŽENA IN DOM

Letnik II.

V Ljubljani, dne 1. maja 1931.

Štev. 5.

Ina Slokanova:

Mati ...

1916

Takrat, ko je umrla vsa ljubezen, ko je gospodovalo od vzhoda do zahoda, od juga do severa vsepovsod sovraštvo — blaznost, vihar groze, nečlovečnosti, ko so milijoni ljudi tonili v krvi, umirali od lakote in žeje po ljubezni, v grozi brezumja in je nesmisel zamračil misel človeško, je ugasnilo solnce in so se iz grozne noči oglasile od vsepovsod zveri, žejne krvi, z zelenim bleskom v očeh... In zveri so bili ljudje...

Tedaj so umrla vsa srca v brezkončni noči brez upa, da posveti vsaj en žarek. A glejte! Vsa zverska besnost, podivjanost in pijanost klanja ni mogla ugasiti večno žive, večno lepe, najzvestejše, najiskrenejše ljubezni materinske... Med najhujšo grozo, med najgnusnejšim blatom in strupenim sovraštvom je živele kot roža na skalnatih, viharnih tleh, kljubovala je vsemu, bila je edino lepa, nepokvarjena kakor izgubljen, v blato poteptan kristal.

Bel list, s črnim križem zaznamovan, je ležal pred njo. Topo je buljila vanj. Črke so ji plešale pred očmi, se vrtinčile, oblikovale in izoblikovale v krute, strašne besede:

«Janko Mrak, padel za čast domovine!»

— Janko, Janko! je planila, zakrilila z rokami in zaihtela v brezupu.

— Mamica, zakaj jokaš? je pritekla k njej petletna Marica in se je oklenila. Ali si lačna? jo je modro vprašala.

— Ne, ne! Pusti me, otrok ubogi!

— Pa zakaj potem jokaš, če nisi lačna, mama? Jaz če nisem lačna, sploh ne jokam, je modrovala mala in jo božala po solznih licih.

Nasmehnila se je skozi solze njene modrosti in jo privila k sebi.

Ko sta se vrnila iz šole dvanajstletni Vladko in devetletna Liza, ni jokala več. Le rdeče obrobene oči so izdajale njene solze. V strahu je umikala poglede otrokom.

— Mamica, ti si jokala? jo je prodirno pogledal Vladko, ko je postavila večerjo na mizo in ji je luč za hip osvetlila objokane oči.

— Ali je kruha zmanjkalo in si zopet zastonj čakala pred pekarno? je poizvedovala Liza in zajela sok.

— Ne, ne! Kar v miru jejte! se je obrnila mati od mize.

— Mamica, kaj tudi večerjala ne boš? se je začudil Vladko.

— Ne bom! Nisem lačna! je trudno odvrnila in sedla k peči.

Tiho, s tesnobo v drobnih srčecih so jedli otroci. Ni jim téknilo, četudi so bili zelo lačni.

Ona pa jih je gledala skozi solze. Vladko, Liza, Marica, tako mali, tako nežni, pa so izgubili očka. Uboge, uboge sirotice!

No, mamica, sedaj nam pa moraš povedati, zakaj si jokala, so jo po večerji obkolili in posedli okoli nje.

Ali naj molči? Laže? Ne!

Razprostrla je roke, privila male k sebi in zaihtela:

— Otroci moji ljubi, mali, očka ni več. V vojski je umrl...

— Očka — umrl!

Kakor grom je udarilo, zabobnelo in se odbilo v mladih glavicah.

Očka, dobri, vedno se smejoči, ki je pred letom dni odšel s cvetjem na puški in pesmijo na ustnah, je umrl in se ne vrne več, nikoli več...

— O očka, očka! so zajokali otroci, kdo se bo z nami igral, kdo nam bo pel, kdo nas bo učil?

Kakor trije preplašeni ptički so se oklenili mamice. Očesca so jih ščemela. Žalostna trudnost jim je objemala ude. Naslonili so glavice v njeno naročje in usnuli...

Ona pa je srepo strmela predse. Plamenček sveče je nemirno trepetal in osvetljeval možovo sliko na steni.

— Janko! so ji bolno čuvstvovala misli. Zakaj si odšel? Zakaj si nas zapustil? Ali jih ne vidiš sirotice? Kdo bo zanje skrbel? Kdo jih bo hranil, oblačil?

Speča Marica se je zgenila v snu. Rožna, napol odprta usteca so zašepetala:

— Mamica!

Mati se je zgenila. Otrok je odgovoril vprašanju njenih misli. Poljubila je hčerko, njeno srce pa je prisegalo mrtvemu možu:

— Janko, moji in tvoji so bili. Tebe ni več. Sedaj so samo moji. In jaz bom skrbela zanje, delala, se trudila in jih branila.

Tako so tekli dolgi dnevi, polni črnih skrbi. Težke, prečute noči. Leta bolečin, obupa. Mati

pa ni omagala. Slabotne so bile njene roke, a prebogato njeno srce. V solncu njene ljubezni so rasli Vladko, Liza in Marica. Rane so se počasi celile. Rahlo upanje je vzkliko v materinem srcu. Upanje v srečo, katere odsev je nekoč kakor fata morgana bežno zažarel na obzorju njenega življenja. Pozabila je, da je ljubezen matere najsvetejša, najslajša, pa tudi najgrenkejša. Ljubezen, ki mora vse dati, vse žrtvovati, a ničesar upati.

In je prišlo, kar je moralo priti. Kar je bilo prerokovano že takrat, ko je prva žena v bolečinah rodila, in so jo pozneje tisti, ki jih je rodila, zapustili, da je ostala sama in ni vedela, zakaj je trpela, komu je dala svojo kri...

1 9 2 6

Stala je na kolodvoru in krčevito jokala. Vladko, njen najstarejši otrok, je odhajal v svet.

— Sinko, zakaj me zapuščaš? Kaj nisem dovolj skrbela zate? Ali si nisem od ust odtrgovala, da sem te nahranila? Kaj nisem s sebe slačila, da sem te oblekla? Otrok moj, ostani! Vse noči bom vezla in šivala. Ničesar ne boš pogrešal. Samo ostani, ne zapusti me!

Vladko je topo strmел predse. Življenjska pot se je odpirala pred njim, omamljalo ga je burno življenje okoli njega, zmeden z neko novo, prej neznano slastjo, se je udajal temu šumu in hrupu. In zato ni čul, ni mogel razumeti matere. Življenje, kakor val, ki se penič zažene v višine, je pljuskalo v njem. Svoboda proti mladosti se je budila, svoboda, četudi ni vedel, kaj je to, le čutil je hrepenenje, da bi objel vso neizmernost morja in brezkončnost vseмирja, vse daljno, ki se mu je doslej odmikalo.

A mati tega v svoji veliki ljubezni ni mogla razumeti. Tako sta se razhajali dve bitji ene krvi, nekoč eno. Življenje zapoveduje. Pota se cepijo. Na razpotju pa stoji mati, vsa pota teko preko nje, na vse strani se vedno bolj raztezajo dalje, odmika se ji najdražje, ona stoji, in vedno bolj jo trgajo dalje, a ona mora ostati.

Vlak se je premeknil.

— Moj sin, moj otrok, ostani! je obupno prosila.

— Ne smem, ne morem! Bežno jo je objel, poljubil sestri in skočil na vlak.

— Odšel je... moj otrok. Pozabil bo name, ne vrne se več, nikoli več!

Vlak je odpeljal.

Tuje, neznano ji je ugrabilo in sprejemalo vase njenega prvega otroka, krvaveč košček njenega srca.

Ob hčerki se je oprla in počasi odšla s kolodvora.

1 9 2 8

Neslišno, kakor breztelesno, zagrobno bitje je stopala med vriskajočimi svati.

Liza, njen drugi otrok, jo je zapuščala.

Liza, pridno, temnolaso dete, ki ni nikoli jokala, ki je tako mirno ležala v zibelki, strmela v strop in čakala, kdaj pride mamica in jo nahrani.

Liza, tiha zamišljena deklica, ki je tako skrbno negovala svoj vrtec. Kako je bila ljubka, ko je vsako leto prinesla mamici šopek za god. Lica, ljubi, dobri otrok!

Liza, mlada, marljiva preparandka, Liza — učiteljica.

Kako se je takrat materi vradostilo srce. Toliko sladkih nad je vzkliko v njem. Liza učiteljica — samostojna! Tisočim drobnih srčec bo tvoja beseda kruh, svetost. O kolikokrat sem ubodla s šivanko v vezenje, da sem te izšolala. Liza, kajne, zdaj mi povrneš?

Liza, Liza, zakaj si vse to tako kruto raztrgala? Ali si zato pila moč iz mojih prs, da čim huje razgrebeš moje ubogo, krvaveče srce?

Ni jokala kakor pri Vladkovem odhodu. Molče je stregla svatom. Plakale so le njene misli. Pogledi in kretnje so bile kakor težke, padajoče solze.

— Mama, zakaj ste taki? Zakaj niste veseli, ko sem jaz tako srečna? Mehke roke so se je oklenile.

— Liza — otrok! jo je hotela priviti k sebi. Pa jo je prehitelo bolešno spoznanje.

— Liza — nevesta! njegovala Liza, nič več Liza moj otrok!

Odrinila jo je od sebe.

— Le bodi srečna, Liza, jaz pa ne morem biti. Je že tako.

— Tako čudna je naša mama! se je solzna sklonila Liza k ženinu.

V sobi je šumelo in vrvelo. Svatje so vriskali, peli, napivali in trgali materino srce.

— Mama, vina natoči, brž! Zmanjkalo ga je, je pritekla v kuhinjo vsa razgreta Marica, najmlajša.

Mati jo je privila k sebi.

— Marica, ti majcena, ti boš ostala pri meni, kajne? Ti me ne zapustiš nikoli?

— Seveda, mamica! Pozneje bova govorili. Sedaj pa vina, brž, brž!

Natočila je vina in ga postavila med svate. Sedla je poleg Marice in strmela v Lizo, mlado, cvetočo nevesto, ljubeče slonečo ob ženinu.

— Se spominjaš, se ji je zagrizla misel v srce, ko je tako ob tebi slonela v tistih belih, zimskih večerih? Da, da, da! je bolno odgovarjala. Sedaj ne bo več, nikoli več! Ali veš, kako je pritekla k tebi vsako jutro in te poljubila? je neusmiljeno rezala misel dalje. Dovolj! Dovolj! je zatrepetala in se dvignila.

— Spat grem. Oprostite! Tako trudna in izmučena sem! se je zmedeno poslovila od gostov, poljubila hčerki in odtavala v spalnico.

Ni zaspala.

Ležala je in strmela v strop. Kakor mrzle, polzeče kače so se vlekly minute.

Počasi je hrup v jedilnici zamiral. Gostje so odhajali.

Vrata spalnice so se odprla. Pritajeni, drobni koraki so se bližali postelji.

Liza — v popotni obleki.

Toplo je dihnilo vanjo. Lizine ustnice so poljubile njeno vroče čelo.

— Mamica, odhajam!

— Odhajaš?

— Odhajam.

— Liza, Liza!

— Mamica!

Za hip so se je oklenile mlade roke. Poljub je zaprl usta njenim tožbam. Zadnji poljub njenega otroka.

— Mamica, zbogom, ostanite zdravi!

Roke so se razklenile. Drobni koraki so odhiteli. Vrata spalnice so se zaprla.

Sama.

— Liza, Liza, se je vzpela na postelji in blodno zakrilila z rokami. Stene so molčale in jo topo gledale. Na cesti je zabrněl avtomobil. Gospa Liza in njen mož sta se odpeljala...

Ko je drugo jutro stopila v jedilnico, ji je duh po razlitem vinu in tobaku udaril v nos. Marica je pospravljala krožnike in kozarce.

— Mamica, kako srečna je Liza. Poročno potovanje v Italijo, Benetke, kako lepo!

Nasmehnila se je.

— Marica, kako majcen, naiven otročiček si še ti.

Prazni kozarci so uporno žvenketali pod Maričino ročico, visoka, vitka Lizina kupica se je prevrnila in toliko da ni padla na tla.

— Pazi, Marica! je priskočila mati in nežno prijela tanko steklo:

«L i z a.»

Drobni venčki sinjeokih potočnic so se prepletali na kozarcu v njeno ime. Njen dar. Sama je kupila kupico za Lizin god.

Čigava bo sedaj? Kdo bo pil iz nje? Nihče! Liza, Liza, ti moj dragi, izgubljeni otrok!

1 9 3 0

Sklonjena je sedela ob oknu in vezla. Bolest, verna prijateljica njenih samotnih ur, ji je srebrno pretkala lase in nagubala lice.

Za Marico, kodrolasko majceno, je vezla. Njej je poklonila vso svojo dvakrat preizkušeno ljubezen. Na stežaj ji je odprla srce. Naj ve, da jo ima mamica rada, rada, rada.

Marica, ljubka zlatolasa porednica, ni hotela biti učiteljica. Pustila je knjige in šolo. Bah! Tako dolgočasno je tam, je rekla materi in jo ljubkovaje objela. Šla je za strojepisko k bogatemu trgovcu. Vse dneve je tipkala v pisarni, zvečer pa je doma veselo, brezskrbno pela. Hej, mladost!

Ona ni ljubila rož, ne tihih, sanjavih večerov. Družbe se ji je hotelo, pesmi, smeha. Kakor nagajiv žarek pomladnega solnčka je bila svoji materi. Njena bližina je bila tako božajoče topla, tako prijetna materinemu večnemu življenju.

Kar naenkrat pa je Marica postala zamišljena, brezskrbnost je izginila. Le redkokdaj je še zapela, in še takrat otožno kakor ranjena ptička.

— Kaj ti je? Ali si bolna? je zaskrbelo mater.

— Ne, ne! ne bojte se, mamica! je zmedeno odgovarjala.

— Le kaj ji je? Kaj, če mi zboli in umrje, ta moj zadnji, najljubši otrok?

Trdi koraki so zazveneli pred vrati in jo zdramili iz preišljevanja. Vstopil je visok, zajeten petdesetletnik, Maričin šef. Mater je zaskrbelo:

— Zaradi Marice? Kaj se je zgodilo z njo, gospod?

— Kaj je z Marico? Prišlec se je zamračil. Takoj vam povem. Počasi je izvlekel listino in vrgel prednjo šop bankovcev.

— Tako, tukaj imate, pa poskrbite, da izgine Marica takoj iz mesta, razumete? Mojega praga ne sme več prestopiti. Sina mi zapeljuje. Popolnoma ga je že zamrežila. Nesramnica. Seveda, dobro računa! Pa ne boš! Jaz jima že prekrižam račune! Nisem se trudil zato, da bi se beraška svojat mastila z mojimi žulji, ne!

Mati je obstrmela.

Marica? Da je taka? Ne, ne! A vzrok njene bolezni? Ubožica! Trgovčev razuzdanec jo je zapeljal, in sedaj hoče njegov brezdušni oče zvrniti krivdo nanjo in se oprati z umazanimi stotaki.

Zravnala se je, zagrabila s koščnimi rokami denar in ga vrgla predenj.

— Beraška svojat ne prodaja svojih hčera! Tudi žaliti je ne pustim. In vaš gosposki sin... Ne bojte se, nikoli več ne prestopi vašega praga, pa če jo imam živiti sama s temi starimi rokami...

Tresla se je v onemogli jezi.

Trgovec se je okrenil in stopil k vratom.

— Ne sprejmete denarja? Dobro! Ampak če ne izgine vaša nesramnica iz mesta in se še enkrat približa mojemu sinu, napravim škandal, da ga bo pomnila vse življenje.

Ježno je zaloputnil vrata.

Mati se je zgrudila.

— Marica, otrok moj, kaj si storila? Na cesti bodo postavali in s prstom kazali za njo: Vlačuga!

— Marica! Marica!

Ure so hitele. Skozi okno se je prikradla radovedna mesečna. Dvignila se je. Prižgala je luč in čakala Marice.

Ko se vrne, ji bo povedala, da bosta odpotovali daleč, daleč, kjer bosta začeli veselejše, srečnejše življenje. Saj ji odpusti... Ne sme je izgubiti — zadnjega otroka, ne, še vedno je njena, skupaj bosta trpeli.

Enakomerno je štrkala starinska ura na steni. Marice ni bilo. Skrb je glodala materi srce.

Ne upa si domov!

Nestrpno je čakala in poslušala, kdaj se oglasijo njeni drobni koraki. Molk. Le njeno razburjeno srce je utripalo v morečo tišino.

Čuj! Drobne, cepetajoče stopinje so se približale vratom. Marica? Ne! Tako ne hodi ona. Kdo je potem?

Vrata so se odprla.

Tuj, zasopljen deček ji je prinesel pismo.

— Saj ste vi gospa Mrakova? Popoldne mi je neka gospodična dala to pismo in mi naročila, naj ga čez dve uri prinesem vam.

— Marica! je planilo iz žene. Iztrgala je otroku pismo iz rok in ga hlastno odprla:

Mama!

Ko boste brali to pismo, bom jaz že daleč, daleč. Šef me je odslovil iz službe, zakaj. Vam je sedaj gotovo že znano.

Hotel je uničiti najino ljubezen, pa je ne bo. Daleč tja, kjer ne bo nihče motil najine sreče, bova pobegnili. Mamica, odpustite mi, ne morem drugače! Morda se še kdaj vidiva. Ostanite zdravi in ne preklinjajte svoje hčerke

Marice.

Materi so se zašibila kolena. Planila je k oknu in blazno zastrmela v noč. Gluha in nema je ležala cesta pred njo. Nikoli več se ne vrne Marica. Marica, moj ljubi, najmlajši otrok!

Stopila je v otroško sobo.

Tri belo pregrnjene, nedotaknjene postelje so stale v njej. Čez prvo je bila malomarno vržena sinja, jutrnja haljica, ki jo je Marica zjutraj odložila. Nad posteljami so se smehljali iz črnih okvirov trije drobni, otroški obrazki: Vlado, Liza, Marica.

To je bilo vse in edino, kar so ji v zahtevalo pustili oni, ki jih je tako ljubila. Preveč jih je ljubila, preveč ljubezni jim je dala, zato je niso razumeli in so šli...

— Kuku, kuku! se je kakor v porog oglasila ura iz kuhinje. Stopila je k njej in jo ustavila. Bila je sama in hotela je biti sama...

Na samotni, kameniti poti sem srečala trudno, sklonjeno ženo in sem brala v njenem bolestem razoranem licu to povest.

O žene — matere! Kakor ptič pelikan ste v svoji ljubezni. Vsa svoja naporena življenjska pota prehodite — tiho. Nemo žrtvujete svoja srca, do poslednje kapljice krvi jih izčrpate, do konca ljubite, do konca gorite, da grejete sad svojih teles, jih pojite s krvjo, solzami. Saj sijaj vaše ljubezni ne more nikdar ugasniti, koder ste hodile, morajo cveteti rože, kar ste ljubile, mora biti večno tako lepo kakor vaša ljubezen, mora roditi plemenitost, večni spomenik najlepšega, kar klije iz človeških src.

Poljubiti moramo vaše stopinje...

iz Mažuraničevega „Lisca“:

Mati

Lik tvoj mili, majčice moja,
nad prošlim mi pomalja se vlekem,
ko pun mjesec nad nočnim vidjekom
svršena boja.

Preradović.

Več let je čakala sina in molila zanj Boga. Danes ga je dočakala.

Mati ga objema in joka od veselja, a sin se smehlja in ji otira solze.

Ali materino oko je bistro. Ona vidi — skozi solze — da ji je sin bled in nesrečen.

Vesel in zdrav je odletel nekoč iz materinega objema, a vrača se — z zlomljenimi perotmi.

Ne vpraša ga po vzroku niti ga ne tolaži. S čim naj ga tudi sirota starka tolaži?

Odhranila ga je na svojih prsih, učila ga je hoditi in prve besede izgovarjati, tudi prvo molitev ga je naučila. In zdaj?...

Materino delo

Ko sem šel nedavno skozi vas, sem srečal prijazno me gledajočega dečka, ki je nesel prazno torbo; prišel je od raznašanja krajevnega lista in mi pripovedal ne brez samozavesti, da že zasluži.

«Koliko vas pa je v hiši, ki zaslužite?»

«Dva, oče in jaz!»

«In tvoja mati, ali ne zasluži nič?»

«Mati? Ne, ona ne zasluži nič.»

«Kaj pa počne ves dan?»

«O, zjutraj vstaja vedno prva in zvečer gre zadnja k počitku; kuha kavo, zbudi me, ako

Leta so od tedaj minila, sin je bil v šolah in v tujem svetu, pa se materi zdi, da se ji je odtujil.

Poprej bi mu bila dušo na licu videla, želje v očesu čitala, — a danes?

Danes — prvokrat — ne ve, kako bi za sina Boga molila niti česa bi zanj Boga prosila!

— — — Noč je. Mati nima miru. K sinu gre.

Spi. Z bledega lica mu je izginil smehljaj... Starka kleči ob vzglavju sina in ga gleda s solznim očesom, a usehle ustne šepetajo: «Bog daj, da bi bil srečen!»

*

Po osameli poti življenja je šla bleda, žalostna ženska. Trnje ji je trgalo krilo in ranilo njene male, nežne noge. In bleda, lepa ženska je vzdihovala in se vlekla dalje. Veliki Usmiljenik je videl njeno bol in zato ji je poslal na njeno pot belo, drobno dete. A glejte čudo! Ženska ni tarnala več in ni čutila trnja v svojih nogah. Skrbela je samo, da bi trnje ne ranilo drobnih, nežnih nog malemu detetu. Ko je gledala otroku v oči, je pozabila na svojo bol žalostna potnica, žena — mati.

hočem zaspati. Medtem, ko sem v šoli, postilja, pometa sobe, pospravlja, kuha kosilo in popoldne dela na vrtu ali pa krpa raztrgane reči, in tako je ves teden.»

«In kaj dobi za to?»

Tedaj se je deček nasmejal: «Mati nima nikake plače in se muči od ranega jutra do pozne večera. Mati nima nikakega osem- ali deseturnika; ima pa po navadi šestnajsturni delovni dan. Mati ne dobiva denarja, zasluži pa dostikrat več kakor oče in sin skupaj.

Zato spoštujmo in častimo vsako dobro mater!

R. St.

Hči in sin! Spomni se svoje matere, zahvali se ji za njeno skrb in izkaži ji svojo ljubezen za vso njeno dobroto. Osrečiš jo s prijazno besedo.

Pomladanske želje

Nihče ne dvomi več, pomlad je tu. Po vrtovih žvižgajo kosi, vrabci čivkajo kakor za stavo, zemlja pa, dasi še črna in pusta, opojno diši, gola in naga drevesa molče napovedujejo bližnjo pomlad in nas vabijo, da jo z veseljem pozdravimo.

Kako ne, ko nam pomlad pomeni radostno izpremembo mrzlih in meglenih zimskih dni. Veseli smo, da rase dan ter solnce veselo in dalje sije, da je že beli dan, ko zjutraj vstajamo. V sobah smo prestali kuriti ter smemo ckna in vrata na stežaj odpirati. Kako si oddihamo v svežem pomladnem zraku!

In zato pravimo — kakor vselej, kadar čakamo lepih in prijetnih reči — življenje je lepo! Mladina vriska in piska ob bistrem po-

toku, starci se solnčijo pred hišo, mladenič pa nabi svojo izvoljenko:

Podaj mi ljubica, roko,
pod milo pojdeva nebo,
kjer njiva zopet zeleni,
nad njo škrjanček žorgoli.

Kdo ni po mrtovi mrzli zimi vesel ptičjega petja, jasnega neba, zlatih solčnih žarkov in dehtečih tal. A spričo vse te lepote se rahlega ženskega srca očasi loti tiha melanholija.

Življenje je lepo, pravimo, ali vemo, da bi bilo še vse lepše, ko bi imele sedaj tudi me nova, lepa krila, nov klobuk, tako lep in vesel kakor sama pomlad, novo bluzo, lepe čevljičke, lične rokavice in fine nogavice. Rade si jih ogledujemo po izložbah — a bog sam ve, kako

težka je izbira, ko je vse tako neznansko lepo. Fine nogavice okusnih modernih barv nas kličejo iz vseh izložb in prav tako novi klobuki, ki so z okusnim nakitom zapeljivi našim očem.

Res, pomlad je nevarna; ampak ne zaradi raznih bolezni, ne zaradi kašlja, nahoda, hripe in vnetja, temveč nevarna je zaradi hrepene-nja, ki ga prinaša s seboj in h kateremu nas zapeljuje.

Nevarno je hoditi spomladi po ulici, ako ne moremo imeti vsaj nekaj od vsega tistega, kar v njih razklada in k čemur nas zapeljuje mila pomlad.

Mogoče nas poizkusi zavesti k melanholiji, pa me ji ne smemo odpirati vrat v svoja srca, zakaj melanholija je dušna bolezen, ki ubija našo delavnost in energijo.

Nasprotno. Ko se vzbudi pomlad in bo razkladala po zemlji svoja čuda, se tudi me vzbudimo ter posvetimo vse svoje sile v blaginjo družine in mile domovine!

Leva slika:

Materinska sreča.

(Iz knjige: „Postanek otroka in njegov razvoj“.) Ali ste že napisali naročilnico za pet knjig, ki jih do-bite za 32 Din?

Spodnja slika:

Materinska skrb.

Gospodinjski stroj „Sploh“

(Po švedski humoreski priredil Pavel Debevec.)

Zgodaj zjutraj so prišli štirje nosači neke znane odpreme tvrdke z darilom in s pismom izumitelja Arhimeda Kovača. Pismo se je glasilo:

«Dragi prijatelj!

Zelee! Ti vse najboljše, Ti pošiljam svoj najnovejši, pozornost vzbujajoči patent, gospodinjski stroj «Sploh». Prepričan sem, da bo «Sploh» Tebi, Tvoji gospe so-progi in Tvoji srčkani deci v kar največje veselje. Če uporabiš prijem števil. 1, dobiš takoj nad vse imeniten stol. S prijemom 2 dobiš izborno, udobno posteljo. Če se potru-diš k prijemu 3, postrežeš svoji ljubi ženki s čudovitim sesalcem za prah, prijem števil. 4 pa ti postavi v trenutku 3 do 4 metre visoko lestvo. Ko bi se ti zahotelo motornega kolesa s prikolico, Ti je treba samo potegniti za ročaj števil. 5, če pa bi rad poslušal dobro, izbrano glasbo, se obrni na držaj števil. 6. In kar je pa najvažnejše in na kar bi Te v teh težkih časih najbolj opozoril, z držajem števil. 7 dobiš nadvse praktičen in udoben otroški voziček za dvojčke. Pa mnogo sreče! Tvoj Arhimed Kovač.

P. S. Ne pozabi stroja vsak mesec po dvakrat očisti-ti!

«Neprecenljiv prijatelj!» je dejal gospod Novak in si ogledal čudovito darilo. Kar čudno zamotana reč je bila to, iz jekla, vzmeti, zobčastih koles, in gospodu Novaku se je od tega že nekoliko v glavi vrtelo. Tri-krat je stopil okrog čudnega stroja, kakor da misli na kaj posebno neprijetnega. Gospodinjski stroj «Sploh» je imel menda namen gristi.

Pogledal je še enkrat v pismo, toda tam tudi ni bilo nobene pojasnjujoče slike.

«Bo treba pač na svojo pest poizkusiti, kako te pripravimo do besede in dejanja», si je mislil čisto pravilno.

In oprezno je podrezal neko reč in brž odskočil v stran.

— Ceng! Pred njim je stal krasen stol za popoldansko počivanje.

«Dobro!» je dejal gospod Novak in podrezal na drugem koncu. Takoj se je prekucnil stol v kozolec in že je pred njim ležala krasna postelja. Tako je izvohal gospod Novak celo ročaj števil 3 in iz postelje je pogledal sesalec za prah, ki je kmalu nato planil v sloko lestvo s tako silo, da je kar omet padel s stropa. Nakar se je lestva zopet skrčila v neprecenljiv gramofon, ki je takoj zapel:

Ti si moja Greta Garbo,
si najlepše res dekle...

Tako je minilo pet mesecev, in gospodinjski stroj «Sploh» se je hvalevredno ponašal. Tedaj pa je dejala nekega dne gospa Novakova:

«Slišiš, možiček, bodi tako dober in vključi mi sesalec za prah.»

«Z veseljem!» je odvrnil gospod Novak.

Gospod Novak je stopil k stroju in pritisnil za ročaj 3. Toda čudno! Stroj, ki je bil od prejšnjega večera še gramofon, se zdaj kar naenkrat ni hotel izpremeniti v sesalec. Gospod je nekolikokrat potegnil ročaj, zdaj sem, zdaj tja, tudi pridušil se je za vsak slučaj — toda vse zaman! Vlekel je za vse ročaje, po vrsti, drugega za drugim, stroj pa ne in ne! Niti sesalec niti hišna lestva niti stol niti voziček za dvojčke niti kaj vsaj podobnega. Samo renčal je prav divje in kar krvoločno je bil videti. Zdaj pa je izgubil gospod Novak — kakor pravimo — potrpljenje. Dvignil je mizo in prisolil gospodinjskemu stroju «Sploh» strahovito brco. In prav tega bi ne bil smel storiti. Gospodinjski stroj «Sploh» je podivjal. Pričel je rjoveti, tako strašno rjoveti, da so odstopile tapete na steni, potem pa se je dvakrat prekucnil ter nastopil v podobi mnogonoge, renčeče pošasti.

«Hudiča!» je dejal gospod Novak in se umeknil k steni. Nekaj časa je stal mnogonožec čisto mirno, samo z lačnimi očmi je buljil v gospoda Novaka, katerega se je pod tem pogledom takoj lotila kurja polt; zakaj ta pogled ni bil kar nič prijazen, nasprotno, imel je izraz, kakor da hoče reči:

«Rad bi vedel, če si dober, da te požrem.»

Toda hipoma se je pošast zopet prekucnila, neusmiljeno zažvižgala ter jo mahnila kar skoz vrata, pojoč na vse pretege:

«Kam pa to pride, kam to gre, kam to gre...»

Butnil je (stroj namreč) z glavo v vrata, jih odprl, in neznansko šklepetajoč z železnimi čeljustmi jo je mahnil v prednjo sobo in odtod, še vedno pojoč, na stopnice.

Družina Novakova pa je bleda in trepetajoča sedela zgoraj v sobi in strmela za nestvorom.

«Kaj zlomka je planilo našemu «Splohu» v glavo?» je preiskoval gospod Novak.

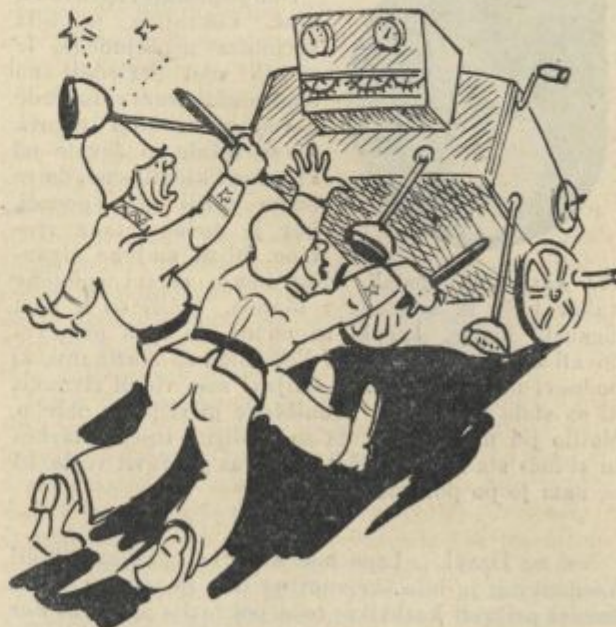
Takoj pa se je domislil! Lopnil se je s pestjo po čelu in rekel:

«Ahaaa! Stroja že tri mesece nisem očistil!» Potem je spravil svojo družino v sobo, zaklenil vrata, postavil prednje omaro in izpregovoril pomembno:

«No, saj bomo videli, kaj poreko jutri časopisi!»

Medtem pa je zlezla pošast nemoteno na cesto. V hiši gospoda Novaka je bila tudi pekarija. Vrata so bila odprta, zver je zlezla v prodajalno: prodajalka in štiri ženske so se skrivale za zemljicami in kruhki in tulile na pomoč. Toda pošast je vohala samo po kolačkih, stopila z eno nogo v smetano, potem pa je odšla s prav prezirljivim nasmeškom.

Nekoliko dalje pa sreča stražnika. Seveda je ta takoj potegnil pendrek in silovito zamahnil proti

glavi čudne zveri. Pošast pa se je le zlobno nasmehnila, razgrizla pendrek in treščila stražnika v bližnji kanal, lagodno prepevajoč dalje:

«Ne verjem jaz ženskam nič več...»

In kmalu je drlo za gospodinjskim strojem «Sploh» več sto ljudi. Štirinajst zastavnih stražnikov se je zaman trudilo, da bi ga dobili podse. Samo smejal se je pendrekom in revolverskim strelom. Prav mirno jo je rezal po cesti, sem in tja je povohal nekoliko v kakšno prodajalno.

Včasih je tudi zapel naslednjo kitico znanih popevk.

Naenkrat pa je obstal. In je vohal. Tudi narod, za njim deroči, je obstal, in stražniki, katerih je bilo zdaj 48, so na vso moč izkušali zvezati precej neprijetnega rušilca javnega reda. Toda ni jim uspelo. Zakaj gospodinjska zverina je planila s strahovitim tuljenjem v neko stransko ulico. Devetnajst konj se je splašilo in enajst avtomobilov se je prevrnilo. Neki policijski poročnik je pobegnil in telefonično poklical vojaštvo in gasilce.

Nedaleč v ulici pa je bila trgovina z napišom: «Bencin in olje».

Tedajci je popustila zverina v svojem tempu, z groznim rjoventjem je odprla vrata in planila v trgovino. Gospod šef in njegovi uslužbenci so takoj zavzeli najvišje postojanke na policah. In odtod so z začudenjem zrl, kako je grozni gost z enim udarcem napravil luknjo v največjo posodo za olje ter pričel požirati olje s čudovito slastnim emokanjem. Deset nemotenih minut je pila pošast najboljše olje. Potem se je pretegnila, kovinasto rignila, napravila stoji na rokah in se izpremenila v otroški voziček za dvojčke.

Gospodinjski stroj «Sploh» se je vrnil h gospodu Novaku, kateremu pa je policija strogo naročila, da ne sme pozabiti na vsaj dvakratno snaženje v mesecu.

ČOLNOM IZ MARIBORA V BEOGRAD POTOPIS.

Dan je postajal naravnost žgoč. Pokrajina je bila večinoma neobljudena, le včasih smo zagledali na madžarski strani cele črede goved z velikimi rogovi, ki so ležale in zevale od vročine. Sklenili smo, da se bomo vozili rajši ponoči, ker je podnevi taka vročina. Blizu majhne ciganske vasi smo obstali. Hiše imajo cigani spletene kakor koše in ometane z blatom. Prišli so k nam ciganski fantje, krepki in mladi, in nam pripovedovali o svojem življenju. Večinoma so muzikanti, ki podnevi nič ne delajo. V daljavi smo videli ciganke, ki so stale v vodi kar neoblečene in si prale obleko. Motilo jih ni prav nič, da so v bližini tujci. «Marko» in «Pinč» sta nesla v oddaljeno vas popraviti veslo, ki se nam je po poti zlomilo.

Noč na Dravi... Lepa noč, ki je ne pozabim nikoli! Vsenaokrog je bilo skrivnostno tiho in temno. Hoteli smo si prižgati karbidko, toda pokvarila se je, in ker nam je tudi žepna svetiljka odpovedala, smo sklenili, da bomo pluli v temi dalje. Videlo se je le obrežno drevje in sence grmičja. Drava je postajala širša in širša. Tiho je tekla, tako neslišno in počasi, da se nam je zdelo, kakor bi se vozili po širokem, mirnem jezeru. Čulo se je le enakomerno pljuskanje vode in udarjanje vesel. Mislila sem, da sem v tajnem in svetem svetišču, ki je posvečeno miru in temi. Kako skrivnostna in veličastna je bila Drava v tej tihoti! — Iz daljave se nam je bližalo po zraku nekaj velikanškega in črnega, bolj od noči same. Ugibali smo, kaj naj bi bilo. Zdelo se nam je kakor ogromen črn ptič z razprostrtimi perotmi in mislili smo, da je oblak. Veslali smo hitreje in črna pošast je postajala vedno večja in temnejša... «Na levo! Most! Pazite, da ne zadenemo ob steber!» zavpije kapitan v zadnjem trenutku. Splavali smo tik stebra dalje in strašna pošast je ostala za nami. Iz dalje se je čulo pasje lajanje...

«Ena dve, ena dve» so enakomerno udarjala vesla. Drava je spala. Sanjala je v svoji široki zibelki in nejevoljno pošumevala, češ, čemu jo motimo v sladkem snu. «Tam za turškim gričem...» se je glasilo v tiho noč... «V kateri rokav pa naj krenem?» vpraša krmar «Sova», ki nam je krmaril vso noč. Pred nami so se širili štirje rokavi. «Udarimo kar na slepo srečo!» «Da, ampak moja vesla se dotikajo peska», se oglasi. «Bratci dragi, nasedli smo, sipina!»

«Torej, hlače gor in v vodo. Iščimo globino!» Ubogi Karel! Strašno mu je bilo. Sredi Drave, polnoč, sipina, štirje rokavi, nič spanja, poleg vsega mora še v vodo. Oba s «Sovo» sta si vihala in vihala hlače do neskončnosti, dokler jima ni Milan povedal, da je voda topla. Kakor štorclje so brodili po vodi z rokami v žepu in tipali z nogami dno. Strašno smešno jih je bilo gledati! «Tu je», se oglasi «Sova» in izgine skoraj z eno nogo v globoko vodo. «Ostani na mestu, da privedem čoln!»

in tirala sta ga pred seboj kakor otroški voziček. Štirikrat nas je zadela ista usoda to noč in nasmejala sem se, da ne pozabim tega nikoli. Pri zadnjem porivanju nam je eno veslo kmalu odplavalo. Ko je vzhajalo solnce, sem trdno zaspala v našem šatorčku...

«Osijek, Osijek!» me vzbude klici. «Oblecimo se, pojdemo v mesto. «Galej» je ostal v čolnu, bil je ta dan «dežurni».

Nedelja je bila. Po ulicah so se izprehajale elegantne dame in gospodje. Zibaje se, z negotovimi koraki se je pomikala naša petorica po ulici, da so nas ljudje kar nekam začudeno gledali. «Meni se ziblje tla pod nogami», pravim svojemu možu. «Meni tudi, meni tudi», se oglasijo vsi po vrsti. Moj Bog, kako smo bili nerodni! Obleka nam je bila napoti, čevlji pretežki, celo ljudje v mestu nam niso bili po volji. Popolnoma smo se že navadili napol indijanskega življenja. Niti za trenutek si nisem zaželela, da bi bila doma alf pa v mehki postelji. Nasprotno! Srečna sem bila, ko sem zopet sedela v kopalni obleki v čolnu in smo pluli iz mesta naprej. Čutila sem se krepka in sveža kakor še nikoli! — — —

— — — «Drdrdrdr» je ropotalo iz goščave na levem bregu in dim se je valil proti nebu. «Aha, tu pa imajo mlatilnico na motor, le poslušajte, kako ropoče!» Dolgo je drdralo in ropotalo in vsak hip smo čakali, da zagledamo veliko poslopje in dimnik. Toda nikjer ničesar. Vedno glasneje se je čulo ropotanje, vedno bližje se je videl dim. «Joj, Donava, Donava!» zakličemo vsi hkrati. Pred nami se je odprlo celo morje in motor, ki nam je ves čas drdral, je bil parnik «Helios», ki je privozil z Dunaja. Drava nas je izročila Donavi v naročje, ta nam je privedla «Helios», da nam ne bo več tako pusto. Na krovu je bilo polno potnikov, ki so nam mahali v pozdrav.

Na desnem bregu pa nas je vabila v senci dreves lepa zelena trata v svoj hlad. Gaj je bil tako vabljiv in lep, da smo pristali. Veselo smo preskakali na mahovito trato. Toda — groza! Siv oblak se je spustil na nas, bili smo kakor v megli, obkoljeni od komarjev, ki so nas pikali po nogah, rokah, obrazu in nam silili celo v oči. «Bože, komarji!» Mahali smo z rokami in se otepali in skakali kakor Indijanci okrog ognja. Strašno smo bili smešni, saj smo noreli kakor blazni. «Nazaj v čoln!» in planili smo vsi hkratu v čoln ter odrinili. Vsa poezija hladnega gaja je v hipu izginila, samo pekoči piki komarjev so ostali...

Večer. Pod peščeno, štiri metre visoko obalo je počival naš čoln. Velik ogenj je plapolal pod velikim loncem na obali. Lupila sem krompir in se otepala komarjev. Zanetili smo več ognjev, da se rešimo te nadloge, ki je postala neznosna.

Na obzorju so se začeli zbirati črni oblaki. Postajalo je vedno temnejše. Žareči bliski so začeli švigati po nebu kakor ognjene kače. Mimo pride domačin, tega vpraša kapitan, bo li res nevihta. «Biće oluja, a gdje vam je čamac?» Prigovarjal nam je, naj ga za božjo voljo spravimo na varno, ker se tam povsod ruši obala, zlasti ob nevihti. Skočila sem v čoln in ga z veslom odpravila od brega. Krepke roke naših mornarjev pa so vlekli vrv, za katero je bil privezan. Spomnili smo se na ruske vlačilce ob Volgi in si zapeli: «Ej uhnem...»

V šator je pribežalo tisoče komarjev. Komaj smo jih pregnali z dimom cigaret. Stisnili smo se pod streho, kolikor se je dalo, in s slastjo pojedli napol kuhani krompir do zadnje drobtinice. Luči nismo prižigali, saj so nam bliski kar zaporedoma razsvetljevali šator.

(Konec prih.)

ŽENSKI DOKRET

M. Mohorčič:

Zofija Nalkowska

«Lastni kriterij sveta mi je vedno zadostoval pri mojih delih», pravi Zofija Nalkowska.

Zofija Nalkowska se je predstavila javnosti še pred svetovno vojno s svojim romanom «Žene». S tem delom je bil na Poljskem prvič razkrit nov tip svetske žene, žene, ki noče več biti lutka, pa tudi ne emancipiranka, pač pa ženska z vsemi ženskimi čari, ki želi tudi ugajati možu. Sama pravi, da so ji knjige: Žene, Knez, Mucike, Tovarišice, Narcise, Kače in rože, Zrcalo, ki jih je izdala še pred vojno, danes že popolnoma tuje in spadajo že v njeno prošlost. «Vojna je vse izpremenila, svet je dobil čisto drugačno lice. Tudi jaz sem našla svojo bodočnost, ljudi, ki jih do sedaj nisem poznala. Občutila sem to, kar mi je bilo do tedaj neznano, občutila sem tujo boleost. Zato so moja prejšnja dela usmerjena čisto drugače, in zdi se mi, kakor da bi jih bilo pisalo popolnoma drugo pero. Ne samo da izbiram sedaj druge sižeje, tudi oblikujem povsem drugače. Moje sedanje stremljenje je umirjenje. Po vojni se je svet toliko izpremenil, posledica tega je torej, da ga moramo tudi drugače slikati. Literarna oblika, ki jo imepujejo kritiki simplicizem, zahteva, da opazujemo v svoji okolici tudi male stvari in male ljudi, ker zaslužijo tudi ti vso našo pozornost. Pristnost dejanja je postal bistveni pogoj umetniških vrednot in lepote.

V romanih Grof Emil in Skrivnosti sem obrazložila svoje mnenje o vojni, v romanu Choucas, kisem ga spisala v Švici, izražam vero, da bo prenehalo nekoč sovraštvo med narodi. V Romanu Terezije Hennert in v romanu Neprava ljubezen opisujem poveljne razmere na Poljskem. V knjigi Zidovi sveta pa podajam študijo o zločincih v ječah. Ne stremim, da bi oblikovala gotove principe. Izkušam samo življenje psihološko skrbno razkrivati, košček za koščkom, in spoznavati v njem malenkosti, ki se na zunaj komaj zaznavajo. Kakor se solnčni žarki lomijo v zraku, tako se lomi resnica v mraku in globini duše preprostega človeka. In to lomljenje se mi zdi važnejše kakor žarek sam.

Kaj mi nudi pisateljstvo? To težko delo, ki pada čisto kakor težak kamen na pisatelja in kateremu se ne more več izogniti? Ali more biti to res užitek? Mislim, da. To je grenak, pekoč, pa globok užitek, to je neoporečno velika dobrina.» Tako pravi Zofija Nalkowska o sebi.

Zofija Nalkowska, ki spada med najboljše poljske pisateljice, se je rodila leta 1885. v Varšavi, svoja prva otroška leta je pa preživela v Nemčiji. Njen oče je bil obnovitelj znanstvene geografije na Poljskem. Spisal je veliko znanstvenih del, od katerih je najbolj znana njegova Znanstvena geografija. Znana so pa tudi njegova dela, v katerih razpravlja o socialnih vprašanjih. Njena mati, tudi znana geografa, je bila svojemu možu torej tovarišica v znanstvenem

delovanju, pa tudi sama je izdala več geografskih razprav pod svojim imenom. Na starše je vezalo Nalkowsko veliko prijateljstvo. Oče je govoril z njo vedno kakor z odraslo, in ona je o vsem, kar jo je vznemirjalo, govorila samo z njim. Opazovanje življenja drugih jo je zanimalo in ji dalo pobudo za pisateljstvo.

S svojimi starši je stanovala v svoji mladosti deloma v Varšavi, deloma pa na kmetih. Ko je dovršila v Varšavi srednjo šolo, je tajno obiskovalo politično-ekonomske tečaje. Javno obiskovanje teh šol je vlada zabranjevala. Še preden je imela dvajset let, se je poročila in prišla v družbo literatov in znanstvenikov.

Zofija Nalkowska zavzema odlično mesto v poljski literaturi. Ona je močna v opazovanju človeške duše, zato podaja mojstrsko vse odtenke ženske duše, od najbolj veselih pa do najbolj žalostnih trenutkov. V svojih knjigah piše o ljubezni, o umetnosti, o lepoti filozofskih misli. Znane so tudi njene globoko zamišljene študije o živalstvu (Moje živali). Kako visoko mesto zavzema med literati svoje domovine, priča to, da je podpredsednica poljskega Pen-kluba in članica Lige za človeške pravice v Varšavi. Leta 1929. je dobila književno nagrado mesta Lodza.

Zofija Nalkowska pa ne piše samo romanov. Leta 1930. je bila v Poljskem teatru premiera njene najnovejše drame: «Dom osamljenih žena». V drami nastopajo same ženske. Vloge so bile razdeljene med najboljše moči poljskega teatra. Originalna, skrbno naštudirana drama je doživela tak uspeh, da si je takoj osvojila največje evropske odre. Po krstni predstavi v Varšavi je bila uprizorjena še lansko leto v Parizu, Leipzigu, Budimpešti, Pragi, Newyorku in na Danskem, pri nas pa v Zagrebu in letos v Ljubljani.

Naša drama jo je skrbno pripravila pod vestno režijo gospe Marije Vere. Igrana je bila z velikim umevanjem in ljubeznijo in doživela pri premieri popoln uspeh, tako da bo gotovo privlačna točka letošnjega repertoarja ljubljanske drame. In to zasluži po pravici.

Japonka je rojena umetnica: umetnica svojega doma, družine, gostoljubnosti, intimnega okolja. Ker je Japonka najidealnejša žena, je nje naloga, nje cilj, da prinese v hišo in družino živahnost in lepoto. Tradicija je na Vzhodu močna. Pa tudi dandanes, ko Japonska tekmuje s prvimi narodi sveta, ko tudi Japonka pohaja univerzo, ko dela vse in povsod kakor moški, je še vedno Japonka prepojena s tradicijami, je še vedno podobna gejši, materi iz nekdajnih časov.

Kakor se pri nas deklice igrajo s punčkami in dečki vojake, tako se v deželi krizantem in češnjevca cvetja deklice uče in zanimajo za umetnost cvetja. Ondi imajo tudi posebne šole za to. Japonka ume okrasiti sobo z enim edinim cvetom, zna dovršeno sestaviti šopek, zna dati cvetu vrednost, o kateri se nam niti ne sanja.

Toda Japonka razume razen tega še eno umetnost, v kateri ji ni nihče kos. Ozaljšati dom s primerno razpostavljenim pohištvom in cvetjem, pričakati moža, očeta, brata z razigrano živahnostjo, žvrgoleti in peti v solnčni sobi, pa še nekaj — Japonka je neprekosljiva v lepomisju. Od pisanja do slikanja pa ni pri njej niti korak.

Japonski jezik nima besede za slikanje, pri Japoncih je slikanje in pisanje eno. Slika se piše, kakor se piše pismo. Prastaro japonsko slikarstvo izvira iz umetnosti pisanja. Pri tem pa je imel velik pomen tuš, ki so z njim prevlekli papir ali pa svilo. In tako je Japonka dobra lepopska in risarica hkrati.

Ali kakor se Japonka v tehniki, znanosti modernizira, tako se tudi nje posebno življenje evropizira, z njim pa tudi umetniška stremjenja in umetnost sama.

Z vsemi drugimi rečmi je bilo preneseno iz Evrope tja tudi slikanje z oljnimi barvami in izpolnjevanje površine. Medtem ko je bila poprej risba s svojimi prazninami kakor enolična arija, je zdaj odjeknila večglasna simfonija složnih oljnih barv. V stari Japonski so se s pravo

umetnostjo ukvarjali samo moški, ženske pa samo z estetičnimi igračkami: z lepomisjem, ceremonialom pri čaju ter s sprejemanjem gostov in domačinov, s plesom ob petju, z urejevanjem cvetja in nekoliko z glasbo in poezijo. In prav zaradi tega zanimanja za estetične reči se je moral ta umetniški talent nazadnje razviti do ustvarjajočega izraza. Japonki ni bilo treba drugega kakor pomisliti, da bi tudi ona mogla slikati. In ona se je na to zmisllila, ko je videla, da zavzemajo njene evropske sestre kakor slikarice dostojno stopnjo med moškimi. Samo da je japonska umetnost v nevarnosti, da bo hitro degenerirala. Zakaj Japonka pozna vzorce z Zahoda samo iz reprodukcij. Razstave, ki si jih ona lahko ogleda, obsegajo po večini «umetnost, ki je naprodaj», in sicer umetnost najslabše vrste, zlasti angleškega in italijanskega izvora. Ker se te razstave odvijajo z velikim hrupom, verjame ona, da je to prava umetnost. A nobenega dvoma ni, da se bo Japonka prej ali slej povzpela do zavirljive umetnosti, kakor hitro ji pride navdahnjenje, da ustvari iz evropske umetnosti in iz klasične japonske svoj novi stil.

Žene v današnji Rusiji

Oglejte si to mlado dvojico na pseudo-vojaškem horizontu. Poglejte, kaj delata te dve mladi bitji, ki sta že davno prekoračili leta, v katerih se gredo otroci vojake.

Ne, ni to nikakršna igra. To je doba vojaške izobrazbe v Sovjetski Rusiji, ki sta ji podvržena ta delavec in ta delavka, ki ju vidite, za časa svojega odmora.

Ta izobrazba ne obstoji samo v fizičnih vežbah, v korakanju in streljanju, ampak obsega tudi teoretični pouk.

Žena — policijski šef v Sovjetski Rusiji.

Sodobna vzgoja angleških šol

Angleške deklice se vzgajajo v zdravem duhu. Svoj prosti čas in počitnice preživljajo na polju v svežem zraku.

Kako naj se češemo

V skrbeh smo, kaj naj napravimo z lasmi. Ali naj jih pustimo da rastejo ali naj jih strižemo? One, ki imajo kratke lase, trdijo, da se ne bodo nikdar več nosili dolgi lasje, druge si jih pa zopet vedno merijo in čakajo, kdaj jih bodo lahko zovile na tilniku v vozel, kakršne vidimo po modnih listih. Lasničarji so dokaj preprosto rešili ta problem. Če so lasje dovolj dolgi, jih na tilniku zvijejo v vozel ali pa v kodre, damam s kratkimi lasmi pa rafinirano opnejo umetne kodre, kajti kratki lasje niso v skladu z dolgimi večernimi oblekami. Pri našamo štiri vzorce modnih večernih pričesk, vse že z daljšimi lasmi.

MODNI PÊLE MÊLE

Pomladanske obleke. Linija kratkih životkov in dolgih kril se je obdržala tudi pri pomladanskih oblekah, pas ostane v pasu. Na oblekah se vidi dosti priležnih pasov, vstavljenih gub in ravnih ali zvončastih delov. Krila so zvončasta, še več pa položena v 14 do 20 cm široke votle ali položene gube. Da ostane linija kar najbolj vitka, so gube navadno globoko pošite, tako da se odpirajo samo spodaj.

K pomladanskim oblekam se nosijo kratki jopiči pa tudi bolera iz enakega ali pa povsem drugačnega blaga kakor je obleka. Lahko se nosita k eni obleki dva jopiča, in sicer za dopoldan iz meliranega, kariranega ali vzorčastega blaga, za popoldan pa iz enakega blaga kakor je obleka. Novost so kratke pelerine, ki segajo le do višine komolca. Tudi te pelerine niso vedno iz enakega blaga kakor obleka. Narejene so tako, da se lahko nosijo k obleki, kostumu in k plašču. Ljubek je kratek jopič brez podloge, nekakšen telovnik z rokavi, ki je tudi lahko iz drugačnega blaga kakor obleka. Svetli plastroni in ovratniki, ki se dosti delajo iz svile tuser, so ozankani in okrašeni z luknjičastim vezenjem.

Blago: enobarvno ali pa z drobnim vzorcem flamenga, razni krepki, krepela, volneni šantung, žoržet, voal, škotski sirá.

Barve: pastelne in ostre. Za enobarvno blago črna, rjava, zelena, modra in rdeča v vseh odtenkih. Prevladuje zelena (nil in smaragd). Zelena se lepo kombinira s črno. K zeleni obleki se nosi črn plašč ali bolero, črn klobuk in črni čevlji. Na črnem klobuku zaponka z zelenim smaragdom.

Tudi popoldanske pomladne obleke se ne razlikujejo dosti od zimskih. Pri teh so posebno izražene rame, boki in pas. Velika pozornost se obrača na rokave.

Material: težak krepdešin, krepstatin, krepmaroken.

Barve: razni odtenki zelene barve, zlasti pastelno-zelena, rdeča kakor paprika (toda le komur pristojna), črna in temnorjava. V ospredje sili zlasti svetla barva opeke, ki se lepo kombinira s sivo, črno, belo ali rjavo. Obleka iz črnega blaga je poživljena z modrim našitkom ali obrobo iz enakega blaga kakor je ovratnik, plastron in zapestniki; obleka iz temnorjavega blaga pa z garnituro iz rožastega blaga. Pariška moda propagira čipke. Veliki ovratniki iz čipk na popoldanskih in večernih oblekah so zadnja modna novost.

Kostum. Nosijo se gladki, priležni kostumi; jopiči krojeni kakor moški sakó ali pa z angleškim šivom, krila malo zvončasta. Modra barva je zopet tu. Prišla je na modni trg z gladkim kostumom, kajti temnomoder gladek kostum, ki ni nikdar najmodernejši, tudi ni nikdar nemoderen. Poleg gladkih, enobarvnih kostumov se nosijo kompleti v izredno posrečeni sestavi. Na primer: jopič iz gladkega enobarvnega blaga, krilo iz kariranega blaga, zraven pa svetla bluza. H krilu iz gladkega blaga se lahko nosita dva jopiča iz enakega blaga kakor je krilo in iz škotskega blaga. Ali pa plašč in krilo iz meliranega volnenega blaga, telovnik iz enobarvnega, bluza z dolgimi ali kratkimi rokavi pa iz svetle svile. K obleki iz enobarvnega blaga se nosi kratek kožuh. Zlasti elegantna kombinacija: kratek jopič iz temnomodrega sukna, gabar-

dena ali ševiota, telovnik iz zelenega velurja, krilo iz zelenega tvida z belim vzorcem in bela bluza.

Blago za kostume in komplete: tvid, serž, diagonal, rips, džersi, modno polvolneno blago (pol volne, pol bombaža ali umetne svile), modno melirano blago in volneno blago z vzorcem v treh ali štirih barvah.

Vzorci na blagu: kratke tenke črte, pike, krogi, kvadrati in zelo velik škotski vzorec v rdeči, zeleni, rjavi, rumeni in črni barvi.

Barvne sestave: rjavo-belo-bež, modro-rdeče-bež, črno-zeleno, črno-belo-rdeče, črno-rumeno-bež, sivo-lila.

Bluza. Letos se nosi bluza bolj kakor lansko leto. Nosijo se kratke bluze, zataknjene pod pas, in kazaki. Kazak in krilo nadomeščata popoldansko obleko. Seveda mora biti kazak iz lepega blaga: krepstatena, brokata, žameta, čipkastega blaga ali modnega blaga z luknjičastim vezenjem. S sportnim kostumom se nosijo preproste bluze iz enobarvnega, črtastega, pikčastega ali kariranega pralnega blaga.

K kompletom se nosijo kratke bluze ali pa bluze s podaljškom, sešite iz krepdešina, svilenega platna, pralnega krepa ali džerseja. Sportne bluze imajo kratke rokave, ki ne segajo niti do komolca. Popoldanske obleke in bluze pa dolge rokave. Tudi pri večernih oblekah se vidijo tu pa tam dolgi rokavi, toda ne more se reči, da se bodo uveljavili. Vsaj pri velikih večernih oblekah ne. Dosti se nosijo dvojni rokavi. Vrhnji, ki segajo do komolca ali pa malo čez komolec, so široki, spodnji pa, ki segajo do zapestja, so ozki ali pa nasprotno. Vrhnji rokavi, ki segajo do komolca in so iz enakega blaga kakor obleka, so priležni, spodnji pa od komolca navzdol razširjeni in všiti v ozek zapestnik. Pri volneni obleki so spodnji rokavi iz krepdešina, žoržeta ali druge svile, pri svileni obleki pa iz čipk ali vezenega blaga.

Letošnji pomladanski klobučki so iz najrazličnejšega materiala in imajo najrazličnejše oblike. Le nekaj imajo skupnega: pokrivajo se visoko s čela. Zato pa morajo biti lasje skrbno negovani. Klobuki so sešiti iz modne slame pejason, ki je mehka kakor svila, iz slame piko, iz raznih ozkih in širokih slamnatih kit in svilenih trakov. Barve so največ črne in temnomodre, pa tudi sive, zelene, rjave in druge. Na teh majhnih pomladanskih klobukih so se pojavili kratki pajčolani, ki obpenjajo čelo in krijejo oči. Za poletje pa pripravljajo modistke zopet širokokrajne slavnike, o katerih bom poročala pozneje.

V današnji dobi priležnih oblek se je po dolgem presledku zopet pojavil steznik. Pa to ni oni steznik iz močnega platna in ribjih kosti, ki je tako deformiral žensko telo, ni se ga treba bati. To je le širok pas, ki je prikrojen po životu, sešit iz gumastega blaga. Ni lepo, če se vidi pod priležno obleko vsaka guba v pasu, na trebuhu in na bokih. Tak pas pa jih vse pokrije, zraven tega pa prisili nosilko, da se ravno drži. Pod kostum in preprosto obleko zadostuje ožji pas čez boke, pod popoldansko in večerno obleko se pa nosi cela kombinacija iz gumastega blaga, h kateri je prišit še prsniček. Pod priležno obleko je tak mehak steznik res potreben. Ker so nanj prišite tudi podveze, nadomešča kombinacijo in pas za podveze.

Pomladanski kostumi za mlade dame

Kostum iz temnorjavega gaberdena. Na jopiču so našite svilene tresce v isti barvi kakor je kostum. Krilo je gladko, le na prednjem delu ima položene gube.

Kostum iz temnomnodre mikane volne (kamgarna). Jopič je do pasu priležen, na bokih razširjen, fazona je ozka in gladka. Krilo je malo zvončasto in ima spredaj vstaoljeno globoko gubo.

Kostum iz krepele. Jopič je brez fazone in ovratnika, na rokavih so visoki zapestniki iz enakega blaga kakor kostum.

Kostum iz vzorčastega toida, žepi na jopiču so zarežani, krilo pa ima ob strani položene gube.

I plašči Vam bodo všeč;
so preprosti pa vendar elegantni

Kostum iz modnega diagonala. Tri četrti dolgi jopič ina ob strani široke našitke, krilo pa globoke gube. Sportni plašč iz modnega diagonala z močnimi črtami. Žepi so zarezani v stranskem delu in se zapenjajo z gumbom.

Promenadni plašč iz temnomodrega damskega sukna. Zapenja se na en gumb. Komplet. Obleka je iz karirane soile, plašč pa iz enobaronega volnenega blaga. Podloga pri plašču je iz enake soile kakor obleka.

Komplet. Dolga bluzna je iz svilenege krepa, krilo pa iz temnomodrega ripsa. Vezanka je podložena s temnomodro spoilo.

Bluzna iz črtastega «frenča». Plastron je krojen po širini blaga, ovratnik je iz belega pikeja. Krilo, spodaj bogato razširjeno, je iz toida.

Obleka za poset iz temnomodrega svilenege žameta. Ovratnik in zapestniki so iz svetlomodrega svilenege popelina.

Popoldanska obleka iz črnega svilenege žameta z originalnim ovratnikom. Na krilu spredaj je globoka nezalikana guba.

Elegantna popoldanska obleka iz modne svile. Ovratnik, zapestniki in našitek na krilu so iz svilenege pliša.

Pet knjig se tiska za Vas

Ali ste že poslali naročilnico?

Obžalovali boste, če tega ne storite. Julija meseca ne boste mogli knjig več naročiti, takrat bo prepozno.

Za 37 Din dobite 500 do 560 strani koristnega berila, ponazorjenega z lepimi slikami.

Torej hitro, da ne bo prepozno!

Za one, ki si lahko privoščijo

Čevlji in ročna torbica iz enakega materiala. Za popoldan in za zvečer se nosijo torbice in čevlji iz enakega blaga. Za popoldan iz gladkega usnja, za zvečer iz svile, brokata ali blaga, iz kakršnega je toaleta.

Obleka z črtastega cefirja. obroba ob vratnem izrezku ma videz oortnika in vezanke.

Obleka iz karirane sirove svile. Krilo je od bokov navzdol razširjeno s širokim ostankom. Životek je okrašen z bogatim žabojem iz enake svile kakor je obleka.

Obleka iz karirane sirove svile. Krilo je od bokov krojeni po širini blaga.

Blazina v vrodu „kelim“

Blazina z orientalskim vzorcem, izdelanim v vrodu «kelim» v velikosti 46 x 62 cm (146.199 vrst). Najbolj prikladen material za to vezenje je volna in debela svila.

(Glej prihodnjo stran.)

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite že pri enkratni vporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Ze pri kratki vporabi dobijo zobje krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobite jo povsod.

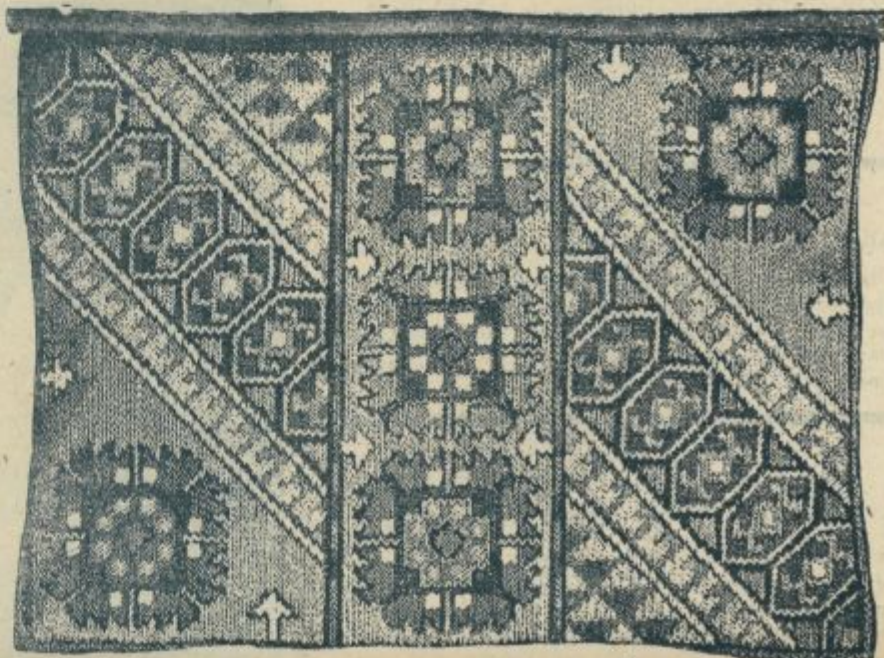
Za hladne dni

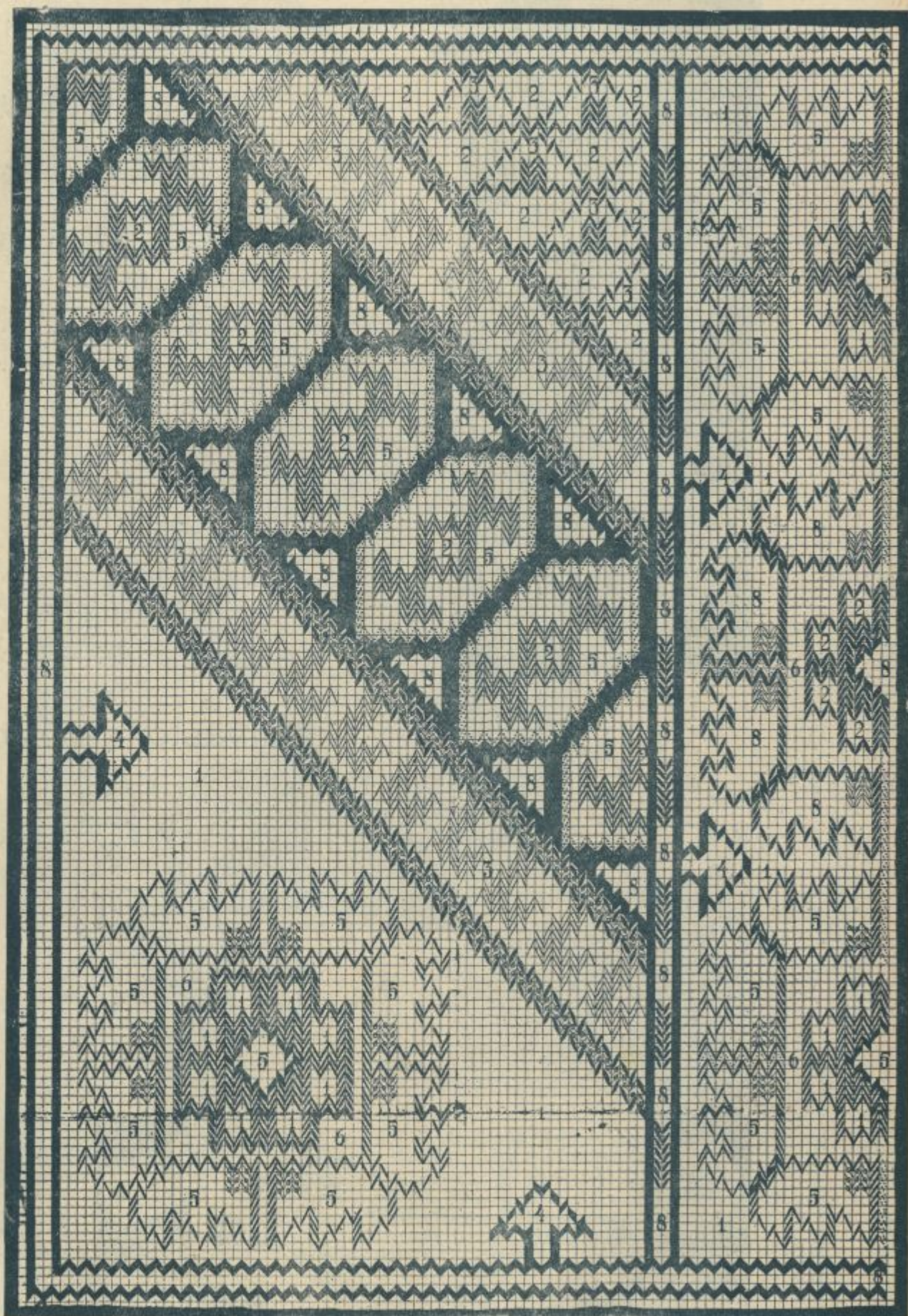

Pulover iz bele volne. Spodnji rob in vzorec, zapestniki in obroba pri vratnem izrezku so iz temnozeleno volne. Zraven se lepo poda zelen šal iz žameta ali krepdešina z belimi pikami.

Modni pulover in šal, pleten iz mehke volne. Vzorec je lahko pleten obenem z drugobarvno volno ali pa izšit v križevatem ali pločatem vrodu.

- 1. svetlodrap
- 2. zlata
- 3. zlata kakor staro zlato
- 4. svetlordeča kakor opeka
- 5. rdeča
- 6. svetlorjava
- 7. svetlozelena
- 8. berlinskomodra

Polovica povečanega vzorca za blazino, izdelana v vvodu «kelim». (Glej prejšnjo stran.)

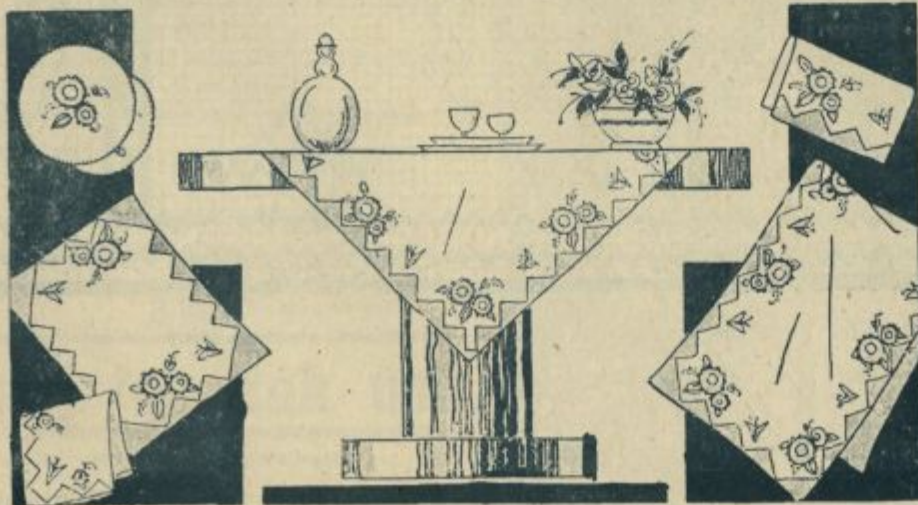
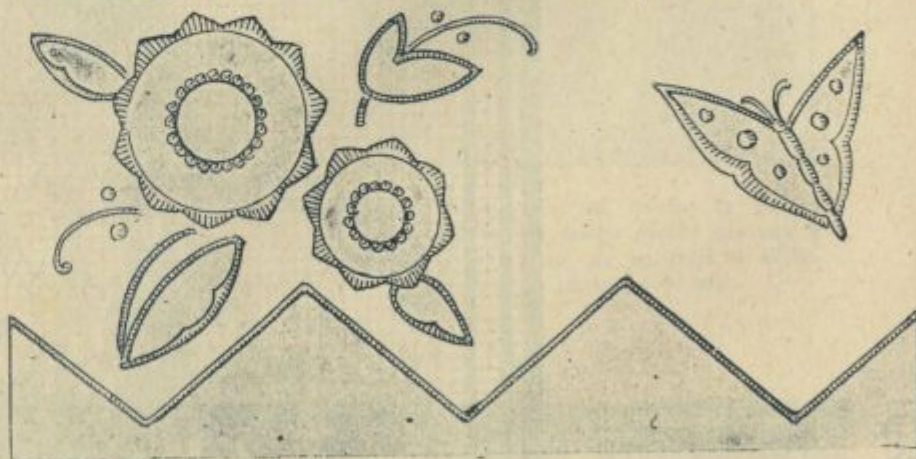
Za Vaše male

To se bodo smejali vaši malčki, če jim boste okrasili slinček ali predpasnik s palčkom na gobi, s tamburšem ali z Jurčkom in Micko, ki neseta košek cvetja mamiči za god. Zato Vam pa tudi prinašamo tako čedne vzorčke, s katerimi bomo mi gotovo razveselili vas, vi pa nje.

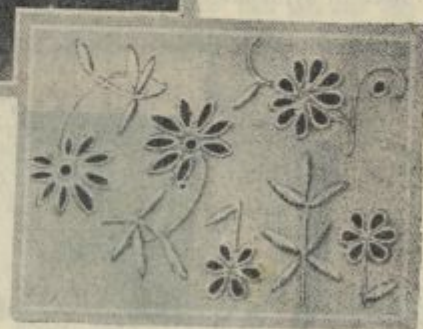
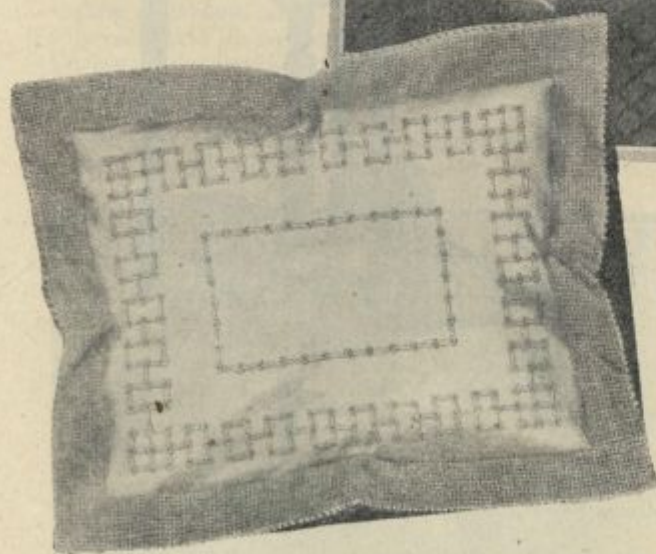
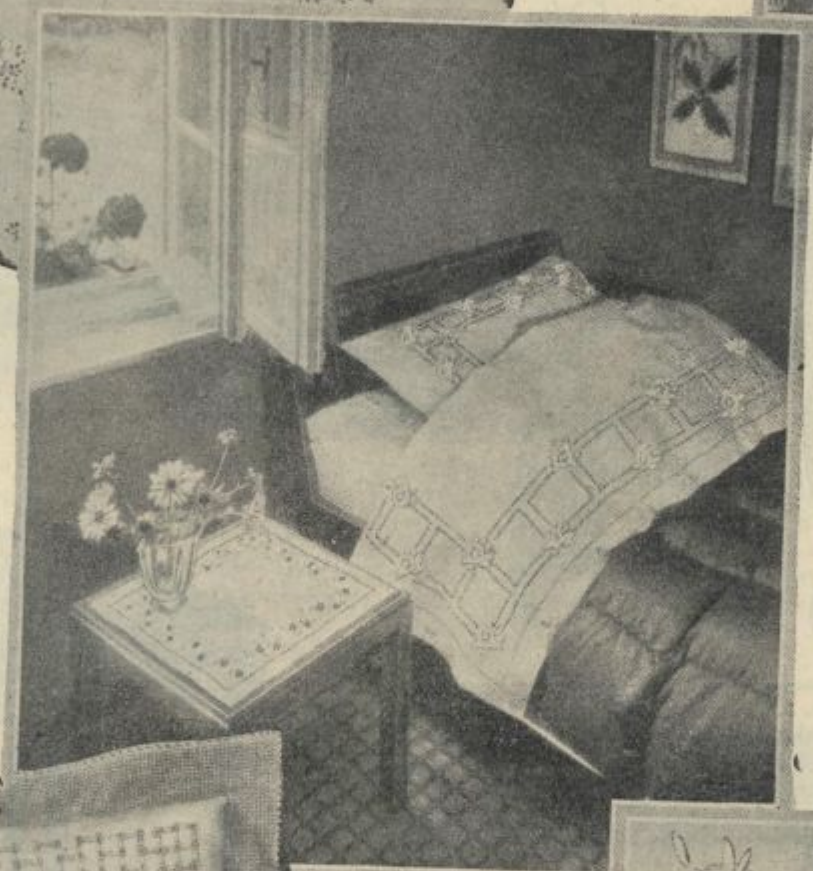
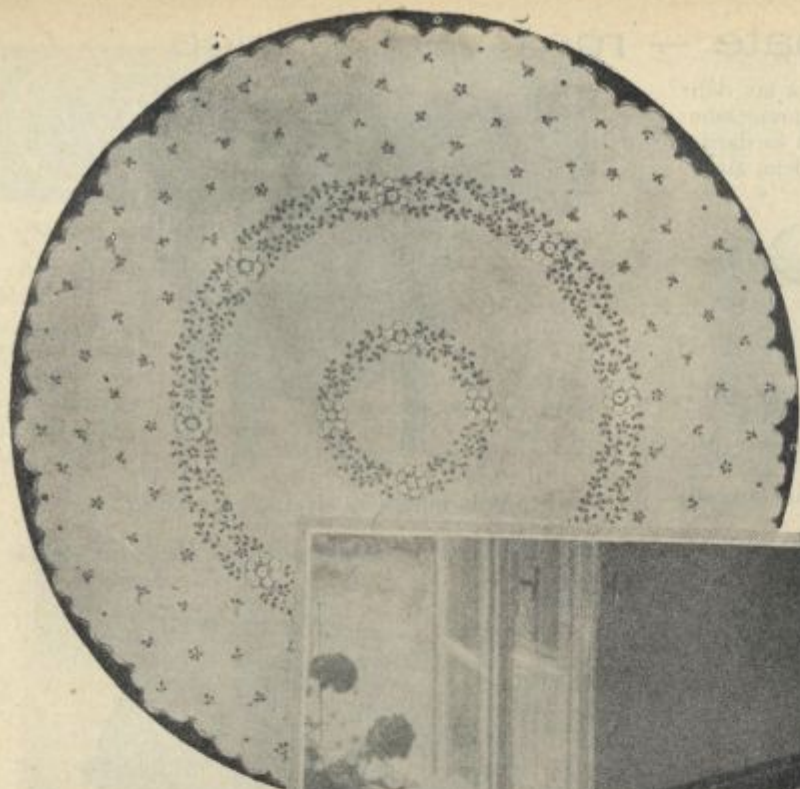

Barvasto namizno perilo

Barvasto namizno perilo in perilo v dveh barvah uspešno konkurira belemu. S preprostim ročnim delom se lepo okrase zlasti prtiči, ki nadomeščajo velike namizne prte. Mali prtiči se pogrnejo pod posamezne krožnike, steklenice in kozarce, tako da pride do veljave tudi miza. Na naši sliki vidimo mizo v jedilnici, pregrnjeno s prtom, ki pokriva samo sredino mize, ob strani so pa prtiči za pod krožnike in kozarce, vsi okrašeni z drugobarvno inkrustacijo. Na drugi sliki pa je vzorec za inkrustacijo v naraovni velikosti, tako da ga naročnice lahko prerišejo.

Za Vašo spalnico

Belo vezenje je dandanes še prav tako upoštevano kakor nekdanj. Način dela se je sicer nekoliko izpremenil, vzorci pa so se poenostavili in s tem pridobili na efektu. Posamezne oblike, ki so se včasih podlagale z debelo prejšico, se navadno izšijejo samo v ploščatem vbodu. Seveda se pa mora vzeti za tako vezenje zelo lepa svetla, nekoliko debelejša in bolj sukana prejšica, da se doseže lep učinek. Pri risanju vzorca, še bolj pa pri izdelavi se mora paziti, da je vzorec pravilno izveden. Listki in cvetje mora biti kakor izraslo iz stebelce, oblike pa lepo gladko izšite. Oblike cvetnih listov, ki so izdelane v luknjičasti tako zvani madeira tehniki, se obšijejo najprej po obliki z drobnim prednjim vbodom;

nato se list po sredi prereže, blago do označene oblike podvije in obnitka z gosto, enakomerno ometico.

Luknjičasta vezenina se brez skrbi pere, zato se dosti uporablja za namizno, životno in posteljno perilo. Prinašamo sliko namiznega prta iz belega platna, ki je okrašen s tako vezenino. Spodaj je del vezenine v naravni velikosti, da si vsaka količkaj spretna risarica lahko sama sestavi vzorec.

Na debelejšem platnu, kjer se lahko štejejo niti, se lahko uporabi vzorec, kakršnega vidite tudi na sliki. Kakor je razvidno iz vogala vzorca v naravni velikosti, je to dokaj preprosto delo, treba je le natančno šteti nitke. Če se lepo ne posreči izšiti štirioglate luknjice, je bolje, da se izšijejo okrogle.

Prinašamo pa tudi zelo učinkovit vzorec za belo vezenino, kombiniran iz ažurja in polne vezenine, s katero je okrašena vrhinja rjuha, blazina in prticek na toaletni mizici.

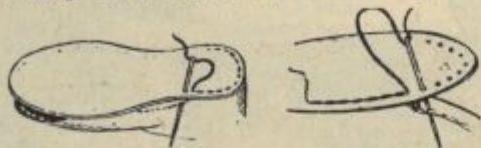
polna
en in
isti za
i razne
kaj vse
se ona

Vi možu copate — mož Vam mizico

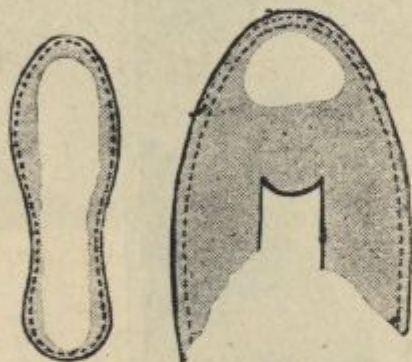
Morda bi bilo ustrezno vašemu možu, ko bi mu dali za god enkrat namesto običajne kravate za izpremembo copate. Gotovo vam ne bo zameril in sprejel to darilo kot simbol, nasprotno, še dobro se mu bo zdelo, zlasti

če jih boste sešili sami. Prinašamo vam slike in navodila, kako naredite sami preproste, a lepe domače copate. Na prvi sliki sta dva vzorca takih copat. Če nimate zaloge starih klobukov, da bi iz njih izrezali

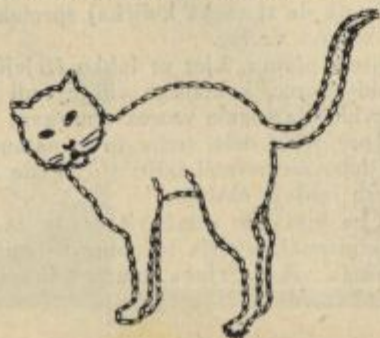
podplate, kupite v trgovini vložke za v čevlje in jih po eni strani prevlecite z blagom, iz kakršnega bodo copate. Vaš čevljar bo pa gotovo tako prijazen, da vam bo dal kraj za vrhnje dele. Te prikrojite iz močnega

blaga in iz podloge. Kako se prišije podplat na vrhnji del, je nazorno pokazano na zgornjih štirih slikah. Če so copate iz enobarvnega blaga, se izšije spredaj z volno ali svilo motiv ali pa se naredi velik čop, tudi

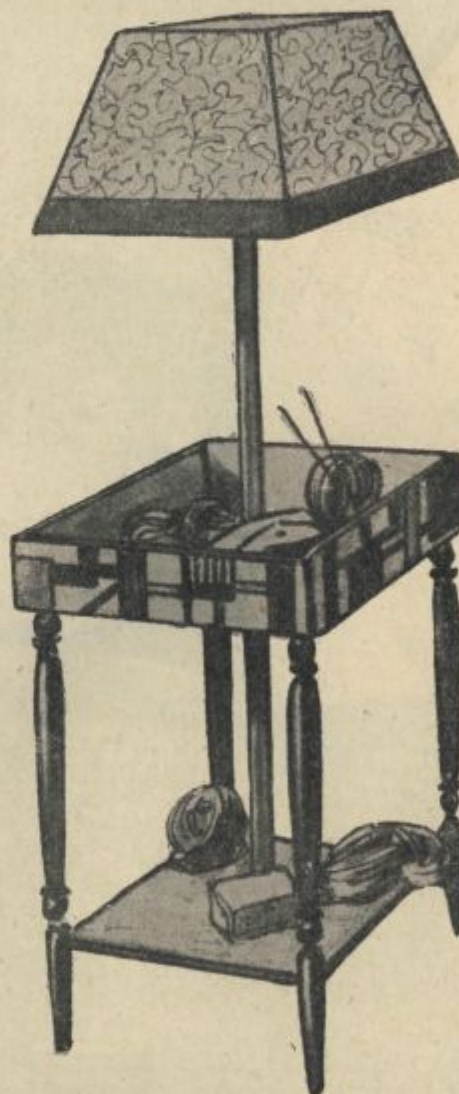

iz svile ali volne. Zgoraj pa se copata obrobi s svileno treso, da se ne razvleče. Na otroške copatke lahko izšijete muciko, kakršna je na naši sliki.

Mala mizica za šivalne potrebščine.

Vrečica je iz vzorčaste svile, ročaji pa iz debele svilene vrvice.

Mizica za šivalne potrebščine z nastavkom za svetiljko.

Mizica je iz češnjevega lesa, senčnik pa iz japonskega papirja.

Beli zobje

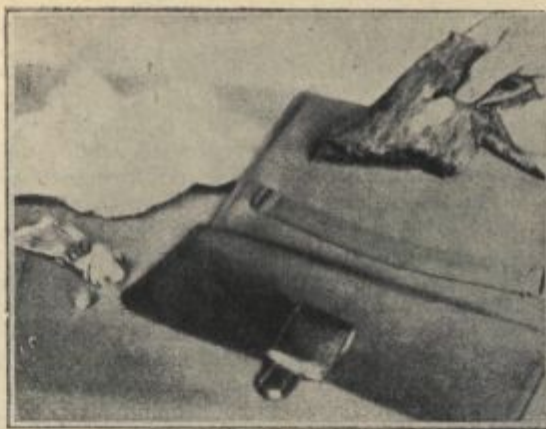
olepšajo vsak obraz. Često že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobiva se povsod.

GOSPODINSTVO

Nekaj navodil za čiščenje ročnih torbic

Ročne torbice iz jelenje kože se čistijo z jekleno ščetko, kakršna se uporablja tudi za čiščenje čevljev iz jelenje kože. S ščetko se mora potezati po torbici vedno v eni smeri, kakor je pokazano na prvi sliki.

Torbice iz medenine in brokata so samo za zvečer. Na solnčni svetlobi potemne, zato se morajo, kadar niso v rabi, vedno zaviti v črn svilen papir ali pa v črno svileno ruto (glej tretjo sliko).

Torbica iz pralne kože se opere v mlačni milnici, med sušenjem pa jo je treba mencati, da ne postane trda. Ko še ni popolnoma suha, jo je treba zaviti v brisačo in počasi posušiti. Koža postane trda, če se hitro suši. Na drugi sliki je nazorno pokazano, kako je treba ravnati s tako torbico med sušenjem.

Torbice iz svetle gladke kože se čistijo z brezbarvno kremo, kakršna se rabi tudi za čiščenje čevljev. Na torbico se namaže tenka plast kreme, nakar se hitro zdrgne s čisto volneno cunjjo ali pa z jelenjo kožo. To se dela tako dolgo, dokler ni torbica čista in svetla. Četrta slika kaže, kako se torbica pravilno maže s kremo.

Kako se čistijo kovčegi

Kdor hoče imeti dolgo lepe kovčege, jih mora po vsakem potovanju natanko pregledati, če je treba kaj popraviti, nato jih pa osnažiti, zaviti in skrbno spraviti. Kovčeg iz lakastega usnja se zbríše s suho volneno cunjjo, nato namaže z brezbarvno kremo za usnje in dobro otare s flanelo ali jelenjo kožo.

Kovčeg iz gladkega usnja se očisti z voskom, ki se dobi v drogeriji nalašč v ta namen.

Pomaranče

Kovčeg iz vulkanfibra se lepo osnaži z olivnim oljem. Bela volnena krpica se namoči v olju, nakar se z njo zbríše kovčeg, pa je kakor nov. Ključavnice se namažejo s strojnim oljem, ključiči zvežejo in spravijo, tako da je vse v redu, kadar je treba zopet odpotovati.

Pomaranča, ki je že na oko lepa, je polna sladkega soka, ki je zelo osvežujoč, redilen in zdrav. Pomaranča je veliko vredna zlasti za gospodinjino, ker z njo lahko lepo okraši razne jedi. Na zgornjih treh slikah vidimo, kaj vse se lahko naredi iz pomaranče in kako se ona lahko pripravi.

O krompirju

Krompir je gotovo eno najvažnejših živil izmed vseh sadežev. Kakor kruh, tako je tudi krompir vsakdanja hrana mnogih ljudi. Ni menda meščanske kuhinje, kjer bi ne bil krompir skoraj redno na jedilnem listu, da ne govorim o kmetiški kuhinji, kjer je tako rekoč glavno vsakdanje živilo. Prednost krompirja je pač v tem, da je eno izmed cenejših živil in da se lahko na najrazličnejše načine pripravi v okusno jed. Ker krompir razen skroba nima posebnih redilnih snovi, mora biti pač dobro zabeljen.

Gospodinja bo ločila za kuho krompir v tri dele: prav drobnega peče, srednjedebelega kuha v oblicah, debelega pa vzame, kadar ga hoče olupljenega kuhati. To je za krompirjev piré ali kašo, za majaronov krompir, za krompirjeve cmoke ali žgance itd.

Krompir za kuhanje v oblicah mora biti ves blizu enako debel, da se ves hkrati skuha, sicer se zgodi, da se drobni krompirji razkuhajo, debeli pa ostanejo v sredini še sirovi. Vedno pristaviš krompir z mrzlo vodo, in ne z vročo ali vrelo. Kmetiška gospodinja ga bo prebrala in razdelila že takoj, ko ga shrani v klet, meščanka pa bo pri nakupu zaloge za zimo gledala, da si nabavi glavno množino srednje debelega in nekoliko prav debelega. Največ ga potrebujemo za kuhanje v oblicah, za praženi krompir ali pa za krompirjevo solato. Srednjedeбели je tudi okusnejši kakor prav debeli.

Vodo, kjer se kuha krompir v oblicah, moraš osoliti ali okisati, da se ne razkuha. Tudi moraš paziti, da se kuha dovolj časa; ako vre pol ure, je ravno za prav kuhan.

Krompirjev okus znatno izboljšaš, če vodi, v kateri se kuha, dodaš razen soli ali kisa ščepec žganega apna. Kuhanega hitreje olupiš, če ga obliješ z mrzlo vodo, čim si ga odcedila. Nikoli pa ne smeš krompirja, ki si ga odcedila, pokriti, ker sicer dobi neprijeten vonj in okus. Krompir za solato skuhaj toliko prej, da se utegne v isti vodi ohladiti, kjer se je kuhala, ker le na ta način ga lahko narežeš v tenke rezine, ne da bi se drobil. Tudi je treba za dobro solato posebne vrste in velikosti krompir; najboljši je kifeljčar. Krompirjevo solato znatno izboljšaš, če poleg olja, kisa, popra in soli dodaš precej drobno zrezane čebule in peteršilja ter nekoliko gorčice.

Vodeni krompir izboljšaš, da postane suh in mokast, če ga razprostreš, preden ga deneš kuhat, nekaj časa na štedilnik, da nekoliko izhlapi.

Krompirjeve olupke v gospodinjstvu lahko za marsikaj porabiš, n. pr. za primes kurji piči. Olupki so pripravni tudi kot snažilno sredstvo za razne predmete v gospodinjstvu zaradi spirita, ki ga vsebujejo. Olupke sirovega krompirja opereš in prekuhaš. Ta krop je posebno dober za umivanje steklenih predmetov, kozarcev, kristalnih krožnikov, skled, zrcal in šip; nadalje tudi za umivanje lončenih peči, pečnic pri štedilniku in za čiščenje lakiranega pohištva. Tudi iz pribora odpravi vse madeže od jedil. Posode, kjer si kuhala barvilo, očistiš, ako prekuhaš v njej krompirjeve olupke.

★

Kako pomnožiš sirovo maslo. Marsikatera gospodinja morda ne ve, kaj naj stori, ako ima premalo presnega masla, pa ga nujno potrebuje. Lahko si hitro pomaga: pogreje naj nekoliko svežega nezavretega mleka in naj ga polagoma priliva k maslu, ki naj ga medtem pridno meša. Mera: na $\frac{1}{4}$ kg presnega masla $\frac{1}{4}$ litra mleka. Presno maslo je v desetih minutah pripravljeno in je, kakor hitro se ohladi, takoj uporabno.

Nada:

Kruh

je včasih kakor brus, včasih preveč kisel ali kompakten in težak, drugič pa zopet razpokan itd. Vzrok vseh teh napak je nepravilno vzhajanje kruha. Testo pa vzhaja nepravilno zaradi preslabe moke ali zaradi napačne temperature droži in peči.

Če pustimo testo predolgo vzhajati, imajo mehurčki plinov, ki nastajajo zaradi kvašenja, preveč tenke stene, zato v vroči peči popokajo, testo se sesede, pečivo ostane brez vseh luknjic ter je kakor brus.

Kruh je kisel, če se kvasovke, ki povzročajo v kruhu vzhajanje, preveč razmnože. Najboljše je, da si napravimo nov kvasec (starega iz nečak postržemo) ali pa ga kupimo pri peku, ki peče okusen kruh.

Kompakten in zato težak kruh je tedaj, če je premalo vzhajal, kar je morda zakrivila neugodna temperatura za vzhajanje; nizka zadržuje razmnožitev kvasovk, visoka jih pa zamori. Najugodnejša temperatura je okoli 30 stopinj Celzija nad ničlo, ob kateri kvasovke proizvajajo največ plina, ki rahlja testo.

Kruh popoka, če prehitro vzhaja; v špranje kruha pride plesen, ki se razširi po vsem kruhu. Takšen kruh je pa nezdrav in torej neužiten.

O gospodinjstvih izumih

(Nadaljevanje.)

Zelo važen pomoček pri domačih popravilih je tudi lonček za klej. Ker pa je klej najboljši tedaj, če je skuhan v vodi, moramo imeti prav za prav dva lončka, enega večjega in enega manjšega. Pomagamo si lahko tudi s škatlo od konzerv, ki jo obesimo na močno žico nad malo večjim lončkom, v katerem je voda. Klej si napravimo takole: vzamemo tablico dobrega mizarskega kleja, ga zdrobimo na drobne kosce in ga nekaj ur namakamo v vodi. Če kuhamo klej samo v enem lončku, moramo dobro paziti, da se nam ne prismoči, ker izgubi sicer vso lepljivost.

Najpreprostejša stvar izmed vsega je: zabiti žebelj, vendar je le malo ljudi, ki bi to prav znali, to se pravi, da bi zadeli s kladivom vedno samo na glavico. Kadar zabijamo žebelj, se sme gibati roka samo v zapestju, nikdar pa ne vsa, če nečemo, da se nam žebelj ne skrivi. Žebelj lahko prebije samo mehko malto, ne pa tudi trdega kamena ali betona. Za daljše žeblje je treba torej poiskati prostor med dvema opekama, ki ga najlaže najdemo, če narahlo tolčemo s kladivom po zidu. Zvok udarca na prostor med dvema opekama je votel, na opeko ali kamen pa poln.

Večjih ključic ne moremo zabiti kar naravnost v zid, ampak moramo napraviti najprej z vrtalom, ki ima jekleno konico, luknjo, in sicer tako, da vrtalo neprenehoma obračamo. V to luknjo vtaknemo potem ključico, ki smo ji konico zakrivali, da bolje drži, in jo zadelamo z malcem. Če je v steni že tako velika luknja, da noben žebelj v njej več ne drži, jo moramo zadelati z lesom ali malcem, nakar zabijmo žebelj v les. Kadar hočemo zabiti žebelj v tapetno steno, prerežemo tapeto navzkriž in previdno zavijamo vse štiri robove. Ko je žebelj zadelan z malcem, pritisnemo nazaj tapeto, ki pokrije oboje, malec in les.

Kadar zabijamo žebelj v les, moramo paziti zlasti na to, da ne pribijemo dveh žebeljev zapovrstjo v isto rast, ker se nam sicer les razkolje. Pri močnejših žeblih in pri vijakih si izvrtamo najpoprej z vrtalom za les ali s svedrom luknjo, šele potem zabijemo žebelj ali zavijemo vijak.

Lepila.

Lepiti mora vsaka mati prav pogosto, zato že poskrbe neutrudljive otroške roke.

Pomočki za lepljenje so najrazličnejši. Za vsako vrsto predmetov je skoraj drugo lepilo. Za manjša popravila uporabljamo po navadi sindetikon v tubi, za les pa mizarški klej, ki si ga naredimo sami, kakor smo malo prej povedali. Če dodamo kleju malo lanenega firneža (dva dela firneža na pet delov kleja), tak klej potem v vodi ne odneha. Za popraviljanje tapet, za lepljenje fotografij uporabljamo lep iz skroba. Navadni skrob raztopimo v mlačni vodi, potem pa prilivamo vrele vode in ves ta čas dobro mešamo, dokler se ne napravi debel belomoder zdriz. Če hočemo utrditi razmajane nožne ročaje, zmešamo dva dela kolofonije in en del izprane krede, naspemo nekoliko te zmesi v luknjo ročaja in porinemo vanjo nož, ki smo ga poprej na tistem koncu močno segreti.

Kadar lepimo, moramo lepilo vedno prav natenko namazati na predmet. Luknjičaste reči moramo najprej s klejem prepojiti, nakar jih še enkrat namažemo. Popolnoma gladke ploskve, ki jih hočemo zlepliti, je treba prej zdrisati s smirkovim papirjem, da postanejo malo bolj raskave. Važno je tudi, da vedno, preden začnemo lepiti, dobro ostrgamo ostanke starega kleja.

Prelomine je treba, ko smo jih namazali z lepilom, čvrsto pritisniti drugo na drugo, nato pa pustimo, da se zlepljeni predmet dobro posuši. Dobro je tudi, če pri lepljenju kos za nekaj časa obtežimo s knjigami ali likalom ali pa privežemo.

Klej, ki se pokaže na robovih, naj se dobro posuši, nakar ga lahko odločimo z nožem. Dokler je klej še tekoč, ga samo razmažemo.

Kadar lepimo majhne lesene dele na velike ploskve (lesene ročaje pri predalih, noge pri omarah in drugo), potrebujemo razen kleja še lesen klin ali žebelj, s katerim napravimo vso stvar trdnjšo. V oboj predmeta, ki ju nameravamo zlepliti, izvrtamo s svedrom primerno luknjo, v katero zalepimo klin tako, da ga pride v vsak kos polovica. Ali pa zabijemo v en kos lesa žebelj do polovice, ga potegnemo zopet ven in mu odščipnemo s kleščami glavico. Ta topi konec žebelja zabijemo nato iznova v luknjo, drugi kos lesa pa nabijemo na žebeljevo konico.

Če predal nerad teče, ga namažemo z navadnim milom. Kadar to ne pomaga, pogledamo, ali ni morda odstopila kakšna letva. Dostikrat se tudi predal zatika, ker stoji pohištvo na neravnih tleh; tedaj podložimo pod dotično nogo košček lesa. Šele če vse skupaj nič ne zaleže, pooblamo predal ali letve.

Kadar se vrata pri omari težko odpirajo ali zapirajo, si tudi pomagamo z zagozdo. Če se zatikajo vrata na desni strani zgoraj, podložimo zagozdo pod levo sprednjo nogo, če se zadevajo vrata na desni spodaj, pa desno zagozdo pod desno nogo. Če se vrata sama od sebe rada odpirajo, je omara nagnjena preveč naprej in jo je treba podložiti. (Nadaljevanje prihodnjič.)

Umna gospodinja tudi sama cepi sadno drevje.

Štajerska kokoš.

Prava štajerska kokoš je srednjevelike postave. Glava se končuje v kratek in močan kljun belkaste barve. Oči so rdečkaste in zelo živahne. Na glavi ima čop, ki je sestavljen iz podaljšanih peres za grebenom. Čopek je pri kokoši večji in bolj pokončen kakor pri petelinu. Beli in gladki priuhki so srednjeveliki in imajo okroglo ali ovalno obliko. Mali in preprosti greben je proti koncu malo vzvišen in ne pregloboko zarezan, podbradek pa je ozek in tenek ter ne preveč dolg. Vrat, ki je srednjedolg, je na gosto porasel s perjem. Prsi so široke in globoke, prsnica dolga in mesnata. Trebuh je posebno pri kokoši širok in dobro razvit. Velike perutnice se tesno prilegajo k trupu. Dolgi, široki in v začetku vodoravni hrbet je proti repu malo nagnjen. Petelin ima dolg, pernat rep s širokimi srpastimi peresi in tvori s hrbtom topi ali pravi kot. Srednjevisoke noge so kožnate barve in imajo po štiri prste.

Štajerske kokoši so rjave ali bele. Pri prvih je petelin rjav, samo po prsah je temnejši, vrat pa ima zlat; kokoš je svetlopsičnice barve, le vrat je rjav. Pri beli pasmi pa sta petelin in kokoš čisto bela.

Dorasel petelin tehtta okoli dva in pol kg, kokoš pa dva kg.

Te kokoši so dobre jajčarice in imajo hkrati prav okusno in sočno meso. Štajerske kokoši prav pridno vale; mlada piščeta niso nič občutljiva in hitro rasejo. Zaradi teh lastnosti so te kokoši pri nas zelo priljubljene in izmed vseh kokošjih pasem najbolj razširjene.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Solne pege
odpravi hitro in brez sledu
'Creme Orizol'
Dobliva se povsod.
Zaloga: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičklasova ulica 23.

ŠIVANJE

Zadostuje, da kakšen dan solnce malo bolj toplo posije, pa se že ustrašimo, da nimamo kaj obleči. Zato je dobro, da že prej pregledamo garderobo in presodimo, kaj bi se dalo popraviti, kaj je treba dokupiti in kaj odložiti.

K pomladanskemu kostumu je treba napraviti svetlo bluzo in umetno cvetko za gumbnico jopiča. Lansko obleko iz tvída je treba podaljšati, dokupiti modnih gumbov in pas z modno zaponko. Popoldansko obleko je tudi treba podaljšati, v pasu malo nabrati in zožiti, dokupiti modni ovratnik, plastron in zapestnike. Letos so zopet v modi obzankani ovratniki. Tako na primer se lepo poda na rjavo obleko ovratnik iz svilenega krepa ali krepdešina v svetlorjavi ali drap barvi, obzankan s temnorjavo svilo. Zobčki so precej veliki in široko obzankani, da pridejo oblike do veljave.

K svileni obleki je treba dokupiti $\frac{3}{4}$ metra čipk za spodnje rokave in $\frac{1}{2}$ metra svile za veliki ovratnik v obliki kepa. Lanski pomladanski slannik je treba očistiti, prelikati, kupiti novo petljo, če je pa obledel, ga je treba še prevleči z lakom. Saj so letošnje pomlad tako moderni slanniki iz leskle slame.

Rezultat: svetla bluzo, umetna cvetka, modni gumbi, pas z modno zaponko, ovratnik, plastron in zapestniki, $\frac{3}{4}$ metra čipk, $\frac{1}{2}$ metra svile, 1 meter svilenega traku, pa bodo popravljene tri obleke, kostum in pomladanski slannik.

Elegantne so pomladanske obleke iz raznih modnih volnenih krepov. Paziti pa je treba, da se obleka iz volnenega krepa med šivanjem ne lika čez mokro cunjjo, kajti volneni krep se precej uskoči. Preden začnemo krojiti obleko, je pač treba blago v kosu prelikati čez mokro cunjjo, med šivanjem pa se lika le čez suho cunjjo. Če se lika brez cunjje, dobi blago svit.

Dolžina krila je letos določena: za sportne obleke 30 cm od tal, za promenadne 25 cm od tal, večerne pa segajo do členkov ali pa do tal.

Milica Stupanova:

Kako povem otroku o čudežu nastajajočega življenja

(Nadaljevanje.)

Saj pa tudi seksualnost kot prirodni nagon ni otroku nič tako tujega, kakor mislijo to po navadi odrasli. Seksualnost je otroku že prirojena in se javlja že pri dojenčkih, brezspolne otroške dobe sploh ni, kar so dokazala najnovejša psihološka in fiziološka (Freud, Stern) raziskovanja. Otrokom, ki so v vednih tesnih stikih s naravo, kakor je to pri kmetijskih otrocih, zato tudi ne delajo seksualni problemi nikoli toliko preglavic ko mestnim. Prirojena seksualnost jim pomaga, da si tolmačijo vse seksualne pojave v narodi popolnoma naravno in pravilno. Iz opazovanj, kako valijo ptički, kako dobi krava tele itd., pridejo popol-

noma pravilno in logično do sklepa, da je pri človeku prav tako, in ves seksualni problem je zanje rešen. Pri mestnem otroku je pa seveda stvar veliko bolj zamotana ko pri kmetijskem. Stika s naravo nima skoraj nobenega, v mestnih parkih in nasadih vidi kvečjemu malo stilizirane narave. Naloga staršev je, voditi otroka pogosto v milo naravo in ga navajati k premišljevanju o dogodkih in pojavih v njej. Pri mestnem otroku mora pač beseda in razlaga staršev nadomestiti pomanjkanje živih zgledov.

Ako je normalen, zdrav otrok izpolnil osem do deset let in še ni do te dobe nikoli zastavil seksualnih vprašanj, potem so starši lahko prepričani, da nekaj ni v redu. Ali je otrok duševno zaostal ali pa je bila vzgoja takšna, da si ne upa s takimi vprašanji pred starše. Najverjetnejša je pa domneva, da so otroka drugi na skrivaj poučili. Kadar je tako, je najbolje, priti z opreznimi vprašanji stvari do dna, privedi otroka z opazovanji, namigovanji itd. tako daleč, da se mu mora nujno vzbuditi radovednost. S tem ga pripeljemo do odkritega in iskrenega izpraševanja. Pri večini otrok pa tega navajanja in napeljevanja ni treba, ker začnejo že sami o pravem času vse izpraševati, kar seveda ni noben znak pokvarjenosti, kakor še vedno mnogi mislijo. Bolj ko je otrok duševno razvit, prej začne izpraševati, in ravno po tem, kako prostodušno vprašuje, spoznamo njegovo iskrenost in nepokvarjenost.

Predvsem bi vedno vsak otrok rad vedel, kako pridejo otroci na svet. To vprašanje bi mu starši končno še pravilno raztolmačili, ko bi se ne bali, da bo hotel otrok potem takoj še več vedeti o potankostih spolnega življenja. Ta strah je pa čisto neupravičen. Ako izve otrok, da rasejo otroci v telesu svoje matere in pridejo iz njega kadar je čas, kakor jabolko, ki pade z drevesa, kadar je zrelo, se mu zdi to tako čudovito lepo, čudežno in romantično obenem, da niti ne pomisli na to, kako prav za prav otrok nastane. Prisotnost očeta v družini se mu zdi prav tako naravna in sama ob sebi umljiva, kakor prisotnost drugih članov družine. Da ima tudi oče svoj delež pri novem življenju, na to pride otrok šele veliko, veliko pozneje, navadno ne pred pubertetno dobo. Kadar pa je otrok zrel tudi že za to skrivnost, se mu pa še ta z izbranimi besedami raztolmači. Pri tej priliki je pa tudi najprimernejši čas, da se otrok opozori na vse nevarnosti, katerim je izpostavljena napol odrasla mladina povsod, posebno pa v večjih mestih, kjer preže odrasli obeh spolov na to, da uničijo otroka duševno in telesno. Seveda pa je treba pri takem opozorilu ohraniti otroku prostodušnost, da ne bo v vsakem odraslem, ki izpregovori z njim dve tri prijazne besede, že videl zapeljivca.

Za seksualni pouk se dajo lahko kvečjemu splošna navodila in migljaji, kajti natančnejšo in obsirnejšo izpeljavo teh misli pač vsaka mati za svoje dete najbolj zadene, saj je pri vsakem otroku potrebna individualna obravnava. Pri cvetoči jablani se otrok opozori na spodnji del cveta, ki je še majhen in zelen. Otrok

Pazite na zdravje svojega ljubega otroka, varujte njegovo občutljivo kožo pred vsakršnimi dražmi, pa bo otrok vedno zdrav in veder. Če boste uporabljali pravo

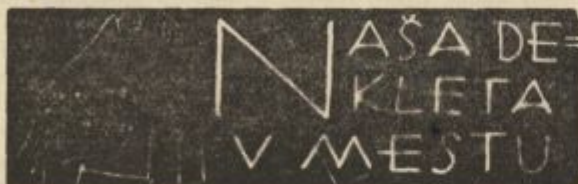
lahko otroško milo PARACELSUS

pri vsakodnevnem kopanju, boste najbolje skrbeli za zdravje svojega otroka.

Zahtevajte zatorej vselej samo lahko otroško milo Paracelsus.

naj opazuje, kako zraste iz njega veliko jabolko, ki dobiva v rasti od matere jablane po peclju hrano, sok, ki ga vleče jablana s koreninami iz zemlje. Kadar pa je jabolko zrelo, zapiha veter in loči otroka od matere, jabolko od jablane. Tako je pri rastlinah. Pozneje naj opazuje otrok, da je pri živalih v bistvu prav tako, da se otroci držijo matere in se ločijo od nje šele, kadar so godni za življenje. Vse živali se rode iz telesa svoje matere, ampak ne vse na enak način. Nekatere živali, kakor ptiči, ribe, žabe, ležejo jajca. To so njih mladiči, ki pa pridejo še nerazviti na svet in jih šele toplota vzbudi k življenju. Pri žabah in kačah izvali jajca solnce samo, ptiči pa se usedejo na jajca in jih valijo s svojo lastno toploto tako dolgo, da se razvijejo v jajcu mladiči in prikljujejo na dan. Ta dogodek opazujejo otroci najlaže pri kokoši.

(Konec prihodnjic.)

Ali mi res ni obstanka doma?

(Nadaljevanje.)

Ali poznam mesto?

Ni dovolj, ljubo, brhko kmetiško dekle, da veš, kje stoji v mestu kakšna cerkev, kako se nekatere ulice imenujejo in kje se kaj kupi. Ni dovolj to! Ti moraš predvsem vedeti, kje ti je iskati poštenega zaslužka. Zato moraš že naprej natančno določiti, h komu pojdeš najprej, ko prideš v mesto.

Da ti sproti ne uide iz spomina, si napiši na listek papirja imena vseh svojih znancev v mestu. Tudi natančne naslove si preskrbi, da ne ostaneš sredi mestnega vrveža zapuščena in si ob svojem prihodu ne znaš pomagati. V enem prejšnjih člankov sem že omenila, kako naglo zavede brezsmotno tavanje po mestu na — stranska pota.

Mesto je čuden vrag. Kakor ogromen stroj se mi zdi. Tisoči in tisoči različnih delov se gibljejo v njem, vsak od njih se giblje čisto po svoje, po svojih zakonih in načrtih, da ne zaglavi in ne povzroči velike zmede in zastoja silnega, neprestanega, vesoljnega gibanja. Sleherni izmed teh tisočerihi delov, ljudi, sovražni do smrti vsakogar, ki ga zmede na njegovi življenjski poti. Zato skrbi, da ne prideš v ta mlin nepripravljena, brez vsakega načrta in namena, da te vrvenje mesta ne potisne na stran, kjer je vse polno ljudi brez življenjske smeri, kjer je zlo.

Ko imaš lepo zbrane naslove v mestu prebivajočih znancev in prijateljev, piši najboljšemu izmed njih. Morda ti lahko preskrbi službo, bodisi da te kot dobro in pridno moč priporoči ali da stopi v posredovalnico za službe. Pridne roke se lahko vselej in povsod zaposle. Če ti prvi ne stori usluge, ti jo drugi, če drugi ne, potem tretji. Eden je gotovo med njimi, ki ti vsaj nekoliko lahko olajša prihod v mesto. Lahko se pa tudi sama obrneš na posredovalnice služb, čeprav od nikogar ne dobiš povoljnega odgovora. Kakor hitro prejmeš obvestilo od takega urada, moraš nemudoma v mesto, zakaj dobre službe ne ostanejo dolgo proste. Kdor prvi pride, prvi melje. Na vsak način bo pa boljše, če gre v tako pisarno človek, ki so mu razmere v mestu ter način pogajanja za službo znane stvari.

Kako ELIZABETH ARDEN odpravlja črte in gube

Metoda ELIZABETH ARDEN temelji na živahnem utiranju z *Orange Skin Food* (sredstvom za hranjenje kože) in potem s *Special Astringentom* vzdolž v smeri mišic. To povzroči hitro kroženje krvi v tkivu in okrepeča mišice ter zaobli obrise. Vsaka kožna celica, zbujena v novo življenje, vsrka hranilne prvine kreme in vse njene skrujujoče sestavine. Uspeh je gládka, sveža koža. Mišice pod njo dobe spet svojo prejšnjo trdnost in postanejo mladostno sveže in gibčne. Čudovite uspehe lahko dosežete, če doma poskusite to metodo.

Venetian Orange Skin Food (sredstvo za hranjenje kože). Ohrani kožo mehko in polno. Izvrstno sredstvo za suh, starajoč se obraz, polt črt, preprečuje onemoglost kože in tvorbo črt.

za poln obraz, ker hrani, ne da bi ustvarjala toliščo.

Venetian Veilva Cream. Nežno sredstvo za hranitev kože, ki naredi občutljivo kožo gladko in mehko. Priporočljiva tudi

Venetian Muscle Oil. Olje, ki se vleče v kožo; proti globokim črtam in gubam.

Venetian Special Astringent. Dviga in napenja mišice, jim vrne njih prvotno življensko prožnost in krepi obrise lic.

ELIZABETH ARDEN *Venetian preparati*
se dobe v

DROGERIJI „ADRIJA“, MR. S. BORČIČ
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 1

ELIZABETH ARDEN, 25. *Old Bond Street, London. W. 1*

NEW YORK: 675. *Fifth Avenue*

PARIS: 2. *rue de la Paix*

Nikoli ne sprejmi prve službe v tujem mestu. Skrbi, da boš čim bližje ljudi, ki razumejo tvoj jezik. Najhuje je, če si daleč na tujem, kjer si ne moreš čisto nič pomagati, ker nikogar ne poznaš. Koliko je že bilo

Poročili sta se naročnici!

gospodična Lojzika Stoparjeva z gospodom Ludvikom Stoparjem iz Žerjava pri Prevaljah in gospodična Natalija Rudolfova z gospodom Ferdinom Tropom iz Ležnice pri Ormožu.

„Iskreno čestitamol“

primerov, ko so naša dekleta morala služiti na tujem čisto v druge svrhe, kakor so bile sprejete. Če se ne pokoriš, te vržemo na cesto, so rekli. Kako si boš tedaj pomagala? Kogarkoli poprosiš za uslugo, zahteva enako plačilo kakor tisti, ki so te pehnili pod kap — in ti si žrtev velemesta... Za službo na tujem moraš imeti vsaj nekaj let izkušenj v svoji ožji domovini. Vedi, da imajo slovenski posli dober sloves, zato glej, da boš pridna, ker imaš na ta način najlepše nade za bodočnost.

Recimo, da si sedaj popolnoma odločena. Čez nekaj dni odrineš. Ali se zavedaš vsega, kar te čaka? Vse bo novo, vsaka stvar bo vezala tvoje zanimanje, naglo boš pozabila, kam moraš, zamudila boš, prepozno boš prišla, znanke ne bo več doma, obstala boš sredi vrveža brez smeri svojega gibanja, vsem ostalim delom ogromnega stroja boš v napotje, pa te bodo sovražili in potisnili na stran, kjer je zlo, kjer je tema, nesnaga, kjer so pijani moški, kjer je greh in nesreča.

Zato sedi doma, vzemi zopet kos papirja in si naredi natančen načrt po podatkih, ki si jih dobila iz mesta. Ob tej uri dospem z vlakom. Prijateljica piše, naj bom ob tem času pri njej, da me spremi k bodoči gospodinjji ali gospodarju. Ali vem, kje stanuje? Ne, toda naslov imam. Od prihoda do sestanka imam toliko časa; dobro. Vprašala bom stražnika ali pa ljudi, ki jih srečam, kje je ta ulica. Tam poiščem hišno številko in si dobro zapomnim hišo. Kolikor mi ostane časa, sedem v bližnjo gostilno, da kaj použijem, zakaj prijateljici ne smem biti v preveliko breme. Njena usluga je zame že itak življenjskega pomena. Točno ob dogovorjenem času pa stopim do nje in vse nadaljnje mi bo svetovala ona. V mestu je toliko cerkva in vsaka ima uro, da ti ne bo mogoče zamuditi. Sicer pa je najbolje, če greš v mesto na praznik ali v nedeljo, ko bo imela tovarišica toliko časa, da te lahko pričaka na kolodvoru.

In kar je tudi silno važno: za tak primer si nahrani nekaj denarja, da boš vsaj nekaj tednov lahko čisto neodvisna, ako takoj ne boš zaslužila. Tudi s perilom in obleko se zadostno preskrbi. (Dalje prih.)

(Nadaljevanje.)

Z velikim veseljem čitam skoraj vsak dan v časopisih o različnih kuharskih in gospodinjskih tečajih, ki jih prirejajo po deželi razna krajevna društva. Dobro uspevajo taki tečaji in uspešni so, ker nastajajo spontano. Žene spoznavajo, koliko je vredno znanje. Same si žele prosvete in napredka, pa je vsako njihovo prizadevanje plodonosno, ker prihaja nepričljeno iz srca, iz ženskega srca.

Aspirin tablete

so prave samo tedaj,
če imajo

BAYERJEV križ

Ni mi torej treba dosti pisati o hrani, ki naj jo nudi kmetiška gospodinja letoviščarjem. V domačem tečaju se bo priučila vsega, kar potrebuje. Kaj je primerno, kako se priredi, kako se poda in podobno, vse to so stvari dobre gospodinjske odgoje. Kuhaj, kakor si se naučila, vsak bo zadovoljen, da bo le okusno in čedno. Marsikateri letoviščar niti nima takih obsežnih zahtev, ker mu izprememba zraka in mnogo gibanja dela velik tek. Vsaka tečna domača hrana mu bo všeč.

Važno je, da se kuha sporazumno z gostom. Vedno ga je treba vprašati po kakšnih posebnih željah, a nikdar ne, kaj hoče jesti. Takih sitnosti je že doma dosti. Ti mu reci: «Danes bom kuhala to pa to. Morda želite kaj posebnega?» Pa ti bo že povedal, da hoče n. pr. krompir v solati brez čebule ali juho z lavorjem ali pa bo imel kakšne druge kaprice. Ob priliki ga povprašaj, kaj rajši jé, a ga razveseli z obilnim obrokom, kadar pride truden z dolgega izprehoda ali kopanja. Tvoja pozornost se bo že izplačala, zakaj ustvaril si bo o tvoji hiši dobro mnenje, pa te bo priporočal vsakomur in še sam bo gledal, da čimprej zopet pride.

Vedno imej pripravljeno sveže mleko, zakaj meščani ga imajo rajši ko dojenčki. Poleti jim silno postrežeš z mrzlim kislim mlekom. Kar samo se ti bo smejalo, ko boš videla, kako jim pojde v slast. Tudi s kavo večini letoviščarjev jako postrežeš. Prinesi jo v ličnih skodelicah kamorkoli v vrtno hladnico ali v sobo ali kam drugam. Vprašaj goste, kakšno kavo žele, svetlo ali temnejšo, sladkor pa priloži, da si ga vsak, kakor se mu zdi, vzame. Nekateri ljudje tudi smetano silno čislajo, drugi spet imajo radi precejeno kavo, zato se ne čudi, če bodo tako «sitni». So pač ljudje tako navajeni, in ko bi se imeli temu v tvoji hiši odreči, se ne bodo počutili dobro pri tebi in nič več jih ne bo. Vsakomur bodo povedali, kje so bili in kako silno so bili nezadovoljni.

Sadje in dober domač kruh sta dve stvari, brez katerih ne sme biti hiša, zlasti če so na počitnicah tudi otroci. Največkrat so pa odrasli ljudje na letovanju tako otročji, da jim najbolj tekne tisto jabolko, ki si ga sami utrgajo ali sklatijo z drevesa. Zato pusti kakšno drevo neobrano, kako ti bodo ljudje hvaležni!

Pitna voda naj bo vedno sveža in mrzla. Če iz domačega vodnjaka ni dobra, jemlji jo pri sosedu ali pa pošlji po večkrat na dan koga v gozd k tistemu dobremu studencu, ki slovi po vsej okolici. Lahko imaš na zalogi tudi razne sadne sokove: malinovec, oranžado, limonado itd., da ne bo treba za take malenkosti v oddaljeno gostilno. Tudi z mineralno vodo lahko dobro postrežeš, posebno še, ker dá s sadnimi sokovi odlično osvežujočo in zdravo pijačo.

(Dalje prihdnjič.)

Nenad Vojvodič:

Nekaj o nelepah in lepah ženskah

F. de Miomandre hvali prav s francosko duhovitostjo nelepe ženske, z drugimi besedami: grdi lepoto. In to, kar pravi o ženskah, njih lepoti in nelepoti, je lahko v prid lepim in nelepim ženskam. Ali pa mremo vobče govoriti o nelepah ženskah, ko nas vendar

Varljivo.....

je vreme v teh dneh ob prehodu iz mrzlega v toplejši letni čas, kadar veselo pomladno solnce hitro izgine za temnimi oblaki, iz katerih lije leden dež. Ali za Vašo nežno polt se Vam vsled tega ni treba bati. Gorkota in mraz, vlaga in veter ji ne more škodovati... vedno ostane enako lepa, nežna in baržunasta, ker jo varuje in neguje Elida Creme de chaque heure.

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

Ali ni pranje s takim milom užitek?

Ta krasna, gosta in izdatna pena — ta izdatna mehkoča ter njena lastnost, da nad vse učinkovito čisti in razkužuje še tako umazano perilo.

Vedite pa, da ima vsa te lastnosti naše
pristno terpentinovo milo

Gazela

pisatelj prepričuje, da so prav za prav samo nelepe ženske v resnici lepe?

Mar mu ne boste pritegnile, ko pravi: Lepe ženske tem bolj pomilujem, čim dalje na to mislim. To je nestvor. Sama je nesrečna in dela nesrečo. Tudi malokdaj se zgodi, da bi ne umrla v cvetju mladosti. Pomnite, da je Dama s kamelijami umrla v štiri in dvajsetem letu, medtem ko sta angleška Elizabeta in velika Katarina, te dve možati kraljici, okušali veselje tega sveta do visoke starosti. Axiom: Samo nelepe imajo na svetu troho miru.

Drugi očitek lepticam: stoje tu nerodno, nedelavno, kakor bi hotele reči: glej, to sem jaz. Mar vam nisem všeč? Ali vendar nam to še ni dovolj. Čez dvajset minut že ne vemo, kaj bi jim rekli. Zakaj vsak drug predmet razgovora, ki ni o njih lepoti, jih dolgočasi... Axiom: Nelepe umejo govoriti o čemerkoli...

Če ti vname ljubezen nelepa ženska, je to brezmejna ljubezen, je rekel La Bruyere, ki je poznal človeško srce. Medtem ko krasotica vzbudi samo razburjenje sebične strasti, ki vsled tega ne traja dolgo, pa nelepa ženska čestokrat uresniči tisto najvišjo žensko željo: da ima zvestega ljubčka...

Svet pripada očarujočim ženskam. In če niso vse nelepe ženske očarljive, pa lahko rečemo, da so bile z neznatno izjemo vse očarljive ženske nelepe.»

Knjižno poročilo

S črtico: «Kazen za nameravani greh», ki je prav posrečena, le žal, osamljena, je Manica poskrbela, da ima Almanah tudi nekaj kratkočasnega čtiva. Almanah diči več bakrotiskov in slik.

«Brezdomci», roman Marijane Kokalj-Željeznove, je druga knjiga Belo-modre knjižnične skupine. «Brezdomci» so povest plemiške družine ruskih emigrantov, ki živi v naši prestolnici. Opisuje nam njeno trpljenje in pehanje za vsakdanji kruh. Oče grof Strogonov, nekdanji general, dasi bolan, služi s tem, da raznaša strankam mleko po hišah. Mati je hišnica, pometa stopnišče in dvorišče, krpa strankam nogavice in pere, da kaj zasluži. Fjodora, najstarejša hčerka, ki nima nikake strokovne izobrazbe, ji pri tem delu pomaga. Ksenija študira medicino in je pred zdravniškim izpitom in sin Sergij pred maturo! Oba treba vzdrževati. Velika beda, očetovo trpljenje, materino poniževalno delo, neznošen boj s pomanjkanjem neprestano muči Fjodoro in neprenehoma premišlja, kako bi izboljšala gmotni položaj družine. V tem premišljevanju se spomni srečnih dni v Rusiji, ko je kot grofica Strogonova pela z uspehom izbrani družbi. Njen sklep je nagel. Obleče se in gre h gledališkemu ravnatelju, da bi dobila angažman. Ravnatelju je všeč, a namestiti je ne more, pač pa ji naredi sramotno ponudbo. Ona zbeži, tava po ulicah in končno dobi še isti večer službo kabaretne pevke v baru. Doma ne vedo nič o tem, čudijo se pa, da je ni ves dan domov, niti zvečer ne, kajti nastopila je še tisti večer kot Miss Moskva ter doživela uspeh. Proti jutru se vrne domov in izroči materi svojo gažo 100 Din, kolikor dobi za večer. Na njeno željo oče takoj opusti raznašanje mleka in vsak dan mu da deset dinarjev, da si privoščiči vodke. Medtem Ksenija promovira, Sergij naredi maturo z odliko. Rad bi se posvetil inženjerskim študijem, a odkod denar za nadaljnjo izobrazbo? Fjodora ga razume in mu obljubi svojo pomoč. Tri dni in tri noči je ni domov. Čez tri dni pošlje materi pismo z denarjem, o sebi ne črhnje besedice. Tudi Sergij dobi denar in pismo od nje z zagotovilom, da bo skrbela zanj, naj se brez skrbi posveti nadaljnjemu študiju. Ksenija hodi kot zdravnica svoja pota in se ne meni za družino. Oče svojo Fjodoročko obožuje ob šilcih vodke s prijatelji in se čedalje bolj pogreza v pijančevanje, hoteč se uničiti. Fjodora se medtem proda, da omogoči nadaljnjo izobrazbo bratu in da je doma kolikor toliko blagostanja, vkljub temu, da ima idealen spomin na prvo svojo ljubezen do carskega častnika in jo pošteno ljubi lekarnar, ki bi nji in njenim zagotovil brezskrbnejše, a častno življenje, četudi skromnejše. S pomočjo svojega bogatega ljubimca, ki jo razvaja z razkošjem, postane operna pevka. Ona je srečna. Končno se bo že kako osvobodila in osamosvojila. Toda mati, grofica Strogonova, je obupala. Njena hči operna pevka! Do usode kabaretne pevke ni imela nikakih pomislekov, toda da postane igralka — to je porazno... Končno

Važno za dame!

Nikoli ne boste v zadregi, kadar pride kdo nenadoma k Vam na obisk, če imate vedno doma škatlo izbornih

bonbonov, čokolade ali pa keksov

z znamko **SCHMIDT**

iz sloveče tvornice

Viktor Schmidt & Söhne, Wien.

oče umrje. Na smrtni postelji naroči Fjodori, naj ne pozabi njegovih prijateljev in naj jim dá za vodko v njegov spomin. Ksenija zanosi in se v kljub svojim «modernim» nazorom poroči, ko ji Fjodora preskrbi opremo, kakršno gre grofici Strogonovi.

Pisateljica je izbrala zanimivo, sodobno snov. Izpočetka jo je obdelovala tako, da nam je prikazala precej verjetno življenje svojih junakov, da si se v njih duševno življenje ni poglobila, zato nam njih usoda ne gre do srca in nas ne gane. Fjodorina žrtev je neutemeljena in nepotrebna. Dialog med lekarnarjem in njo pred usodno nočjo je nemogoč. Njeni pomisleki pred padcem so plitki in bežni, da se jih komaj sama zaveda.

Razveseljivo pa je, da se je med slovenskimi pisateljicami pojavila žena, ki nam je dala daljše beletristično delo. Marijanico Kokalj-Zeljeznovo poznamo iz krajših črtic in nas je to njeno zadnje delo prijetno iznenadilo. Pričakovati smemo, da nam bo podala še kaj dovršenejšega in globljega kakor so «Brezdomci». Dikcija je gladka, pripovedovanje živahno, tako da človek rad obsedi pri knjigi do konca.

«Princesa Iza», spisala Marija Jezernik, okrasil France Podrekar. Pravljice iz živalskega življenja. V nji najdemo malodane popoln seznam naših gozdnih živali, ptic, dvoživk, žuželk in veliko množino rastlinstva. Princesa Iza, mlada lisička, pade iz kraguljevih krempljev pred brlog medveda Godrnjavčka in postane njegova rejenka. S tem se začne pravljica. V nadaljnjem nam pripoveduje knjiga razne prigode princese Ize v medvedovi družini, dokler po dolgem iskanju ne najde svojih staršev. Otrokom, katerim je knjiga namenjena, bo gotovo všeč, čeprav bodo več ko enkrat stali pred nerešenim vprašanjem: zakaj in kako? Podrekarjevi okraški dajejo knjigi večjo vrednost.

Četrta knjiga: «Lepodržne vaje za mladino in ženo», spisala Ljudmila Šlibar. Več nazornih slik pojasnjuje tekst. V prvem delu nam avtorica predloži človeško telo in njegove hibe, odnosno vzroke nastanka njegovih hib, negovanje nog in kako popraviti nepravilno držo telesa. V drugem delu pa navaja sistematične telovadne vaje, ki so važne za pravilni razvoj udov, lepodržnost telesa, popravljanje eventualnih telesnih hib in utrditev telesa. Knjiga je pisana zanimivo in bo dobro služila vzgojiteljem mladine kakor tudi vsakemu posamezniku, v prvi vrsti ženam. M. P.

Potočnikova Truda

Koroška povest. Češko spisala Gabriela Preissova. Prevedel Ivan Podgornik.

(Nadaljevanje.)

«Saj vidiš, da je vse polno snega, nič ne boš videla!» jo je opozoril Mirko.

«Samo malo naj pogledam čez zid», je ponovila Truda, in ker je v nje besedah zatrepotalo nekaj njenega, je ni hotel več pregovarjati.

«Vidita torej, babica in Vida,» je vzdihnila Truda iz globine svoje duše, «kakšna sem bila! Kako sem se po neumnem gnala in žalostila. Zdaj pa moram tej učiteljici napraviti lične

LILY DAMITA

«Za svojo milino se mi je zahvaliti samo preparatu VELOUTY DE DIXOR, Pariz, kot jamstvu mladostne svežosti, in lepote modern-žene.»

la VELOUTY de DIXOR PARIS

je prvi in edini preparat, ki, kot krema in puder hkrati, v obliki kreme neguje in olepšava. Proizvaja se v odtentih: blanche, naturel, ivoir in ocre. Dobiva se v vseh parfumerijah. — Vodilni česalni saloni za dame Vam pokažejo brezplačno ta aparat.

Zastoj Vam pošljemo okusno tubo «Velouty» za pizkušnjo, če nam sporočite svoj naslov (ni treba, da nam pošljete tudi znamke).

COSMOCHEMIA
ZAGREB, SMIČIKLASOVA UL. 23

Bil je prijeten junijski večer. Po zelenih grivah in obraslih bregovih blejskega jezera so se prevzetno bliskale kresnice, kakor bi vedele, da je njih praznik. Tisti večer sem videla Trudo rojeno Potočnikovo s številke dve na Sinjem vrhu na Koroškem drugič v svojem življenju.

Spoznala sem jo bila pred dva in tridesetimi leti, tedaj še ni štela celih osemnajst let. Bila je nenavadno razvita za svoja leta. Na glavi je imela običajno kmetiško pokrivalo: črn koroški klobuček na pisani tibetasti ruti, v črnih očeh pa iskro ošabnosti, samoglavosti in velike sreče, zakaj bila je takrat že zaročena s svojim svetlolasim učiteljem z rožnodolske šole, ki si ga je zoper voljo svojih staršev z veliko težavo priborila. Potočnik in Potočnica nista bila z njeno namero nič kaj zadovoljna, tolažila pa sta se s tem, da tega nista mogla prepričati, ker je bila njuna hčerka po krvi precej podobna teti Vidi, da je tudi babica Trudino ljubezen podpirala, in pa s tem, da se ji bo pozneje to že še otepalo...

Ker je bil kresni večer, so na gorah krog in krog blejskega jezera goreli sv. Janezu Krst-

niku na čast prižgani kresovi, na jezeru so se iz okrašenih čolnov razlegale jugoslovanske in češke pesmi, blizu moje klopice kraj jezera pa so domači otroci vtekali v vodo velik šop narcis, da bi jim tako brž ne zvenele. Zlezli so bili včeraj ponje prav na vrh Golice, kjer je vsa prisojna stran, odkar ljudje pame-tijo, pokrita z narcisami in odkoder se vidi ves Korotan kakor na dlani, tisti izprelepi Korotan z vencem veličastnih gora ob mejah in z zemljo, ravno ko božja miza, ki se na njej razprostirajo travniki, pretkani s samimi belimi trakovi cest, ličnimi hišami in kočicami, z zemljo, ki so jo Slovenci stoletja in stoletja imenovali svojo Koroško.

In ves nebeški strop je bil posejan s trepetajočimi iskrami zvezd in odmaknjen v čistem zraku visoko gori v najtemnejšo modrino, tako lepega ga nisem še nikdar videla...

«O Bog, kako je ta svet neznansko lep, kadar se poletje razbohota in razcvete, da ga je videti daleč naokrog...» je zavriskalo nekaj v meni prav tako, kakor da mi je bilo včeraj osemnajst let (kakšenkrat, ponoči pa tudi ponednevi, me kar prevzame takšna iluzija), in ko

BOURJOIS DARUJE

Vsakdo, ki kupi v času od 1. do 30. aprila zavitek pudra „Soir de Paris“ za Din 33—, dobi brezplačno majhno stekleničico parfuma „Soir de Paris“ v etuiu iz emaila, ki je posebej prikladen za ročno torbico. Parfum in puder se tista prodajala zavita v posebnem specialnem kartonu, opremljenem z modrim trakom.

Ta specialni zavitek morete kupiti v vsaki boljši strokovni trgovini.

Z a l o g a:
Mr. Bela VARY, Zagreb,
 (Smičiklasova ulica šte. 23.)

B O U R J O I S
 P A R F U M E U R - P A R I S

Hkrati za podnevi in ponoči je

NIVEA-CREME

ker omogoča njeno najvažnejša sestavina Eucerit, ki pospešuje nego kože, da se Nivea-Creme glohoko vleže v kožo, ne da bi se koža količkaj svetila. Podnevi Vas varuje vpita krema pred grdim vremenom in nadomešča masčobo, ki Vam jo jemljeta veter in grdo vreme, kožo pa dela voljno in gibeno. Ponoči deluje Nivea-Creme na ta način, da Vam oživilja in krepi polt in da dobite živahen in mladosten videz.

Nivea-Creme ne morete nadomestiti niti z najdražjimi luksuznimi kremami, ker ni nobene druge kreme, da bi imela v sebi Eucerit, ki kožno stanje hrani in oživilja, na kar se tudi opira iznenadjače in blago delovanje Nivea-Creme.

Škatle po Din 5—, 10— in 22—.

Tube iz čiste pločvine po Din 9— in 14—.

Izdeluje v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co.

d. s. o. j.

Maribor, Gregorčičeva, šte. 24.

sem obrnila svojo opojeno glavo na podolgovato predgorje ob Stolu, da bi videla, ali leži na njegovem grebenu se kaj snega, ki je nedavno zapadel, mi je oko obviselo na nečem bližnjem, pobeljenem, snegu podobnem, a izpod tega so se uprle vame temne človeške oči s težkimi vekami. Veke so bile sicer malo izpremenjene, toda blešk zrkel se mi je vtisnil svoje dni verno v spomin. V srebrnem večeru so se prikazali obrisi ženskega obličja. In roke, prekrizane v temnem naročju, so se stresle, saj so bile že od nekdaj tako nemirne...

«Vi, Trnda?» sem šepnila prav potihem, da bi je ne prestrašila. «Kaj je pa vas prineslo sem na blejsko jezero, saj ste vendar živeli tam na oni strani Stola, onkraj te dolge gore, ki se vam je zdela nekdanj podobna ribi. Ostali ste vendar tudi po možitvi tam na koroški strani? Saj vas je vendar pripeljal vaš mož na šolo v Rožnem dolu, kjer je dobila vaša idila svoj lepi drugi verz?»

«Res je, ves čas smo živeli na Koroškem», je pokimala z glavo, ko se mi je oglasila. «Kaj ne veste, da nam je tisti nesrečni plebiscit celo to slovensko polovico Stola ugrabil? Tudi ne veste, da mi je umrl mož, tisti svetlolasi učitelj Mirkó Kovač, in tudi moj sin, ki je imel po njem ime in bistro glavo, samo volje sta imela vsak svojo, in to je bila prva moja večja bolečina, ki mi jo je pripravila zla usoda... Glejte, od vsega tega so mi osiveli lasje, dasi štejem komaj devet in štiri deset let, a moja mati, ki je za dva set let starejša, še zdaj nima nobenega sivega lasa...»

«Ali ste že dolgo vdova?» sem ji stisnila s sočutjem roko.

«Že tri leta», mi je počasi odgovorila. «Vidite? ako bi ne bilo tistih strašnih nesreč, da smo izgubili sina prav tedaj, ko sta se po dolgem sportu z očetom tako lepo spravila, in da nismo izgubili vseh pravic v Korotanu, ki se je zanj moj mož vse svoje živeldni toliko pehal, da ga povzdigne, prav gotovo bi bil moj mož še danes med nami... Ali on teh udarcev ni mogel preboleti. Bil je pač mehek človek. Imel je od nekdaj tako nežne in drobne roke in je znal z njimi tako lepo igrati na klavir, da ga je zaradi njih še naš oče včas rad malo podražil. Ta mestni človek, ki se je moral med študijami sam preživljati s poučevanjem, je omagal prej ko jaz, ki sem iz trdega kme tiškega rodu, omagal največ zato, ker si je gnal vsako reč preveč k srcu...»

Dokler sta bila otroka še majhna, smo lepo živeli v veselje Bogu in vsem ljudem. Moj mož me je naučil igrati tudi na klavir in je imel z menoj nebeško potrpljenje, jaz pa sem imela vse, kar je on rekel in ukrenil, za evan gelij. Nisem mu bila zastoj iz svoje volje še kot njegova učenka v šoli, obljubila da ga bom vedno ubogala. Ko sva se nekoč že odrasla vodila pri nas doma za roko, so se nama starši smejali, češ da sva kakor dva otroka. Moj mož ni pustil učiteljevanja. Skle

Nadležni kašelj in bronhialni katar

odpravi hitro

KRESIVAL

nil je, da ne pojde na naš dom kot priživnik, češ da imam še trdne starše, ki naj tam gori le sami gospodarijo in ukazujejo. Hčer smo že pred osmimi leti dali v zamož na posestvo, ko si je bila izbrala ženina, toda moj mož do poslednjega diha ni zapustil rožnodolske šole. Rekel je: „Moja žena ima tu blizu posestvo po starših, mene je pa tukaj treba, kolikokaj izbirčen oženjen učitelj bi tukaj ne ostal. Naša rožnodolska šola se je sčasoma razširila v trorazrednico, imeli smo v novem poslopju še enega učitelja in gospodično učiteljico, Mirko pa je bil nadučitelj, ali vendar bi vsak oženjen učitelj gledal, da pride drugam že zaradi svojih otrok in da bi kaj več dosegel. Toda moj mož je vztrajal v svoji skromni službi s potrpežljivostjo in z ljubeznijo več ko trideset let. Bil je pač tako zvest in vztrajen, ker je hotel biti drugim za vzor.

Želela bi vam, draga gospa, da bi videli pri nas vse tiste lepe sledove, ki so za njim ostali, ti se ne dajo z besedo popisati. Precej od kraja se ni in se ni dala našim ljudem vcepiti niti mrvica narodne zavesti, začeti je bilo treba z bolj skromno vzgojo. Najprej se je bilo treba lotiti telesne vzgoje, preden se je moglo pričeti z duhom...

Moj mož je začel pred tistimi dolgimi leti hoditi po hišah in jel ljudi s kakršnokoli ne preveč očitno pretvezo učiti, kako je treba neprestano okna odpirati in plesnivi mah trebiti z njih. Pripravljal jim je sredstva za muhe, da bi gospodinj in otrok doma tolikanj ne nadlegovale, k bolnim in bolehnim je pošiljal, tudi če so se branili, zdravnika, skupaj z župnikom in nekimi malo inteligentnejšim krojačem pa je odviral v našem okolišu pijanstvo, ki se je razpaslo.

Mene pa je pošiljal Mirko okrog, da pokažem ljudem, kako se čedijo tla in kako se snaži posoda, da umijem in počešem otroke, da povabim ob nedeljskih popoldnevnih otroke v šolo na sestanek, kjer sem jim čitala iz knjig, spomladi pa smo sadili in gojili na našem velikem vrtu cvetlice in zelenjavo, da so mogli otroci vse to zopet pripovedovati doma.

Verjemite, da me je samo moja velika ljubezen do Mirka delala potrežljivo in zaupno. Včasih se mi je celo zdelo, da je težka in trda ta naloga, zlasti pa se je v meni upiralo, kadar sem morala ob takih nedeljskih popoldnevnih

**REVMATIZMA
TRGANJA
GLAVOBOLA
ŽIVČNIH BOLEČIN**

se rešite naglo, ako uporabljate francosko žganje: Radion vinski cvet

ELEVATOR

Ako ga ne dobite v svoji lekarni ali drogeriji, tedaj pišite edino pooblaščenemu proizvajatelju

PIRETRIN D. D. ZAGREB
Branimirova ulica 43

ki Vam pošlje po povzetju 5 malih steklenic za 50 Din.

odnesti svoja dva otroka k naši materi, sama se pa ubijati s tujimi otroki...

Ali Mirko me je znal za vse tako lepo pridobiti, da se nisem mogla braniti. Govoril mi je, kakor je pač samo on znal: človek mora samozavestno dvigati glavo k solncu in pomagati drugim slabšim in zaostalim, da jo tudi oni začno dvigati. Pričeti pa mora najpoprej pri svojih najbližjih, pri rojakih. Poglej, kako nas drugi narodi, Nemci in Italijani, prezirajo, kakor da smo mi po naravi kaj manj vrednega. Oni morda nimajo slabšega srca od nas, ali navadili so se na to gospodujoče naziranje. To zdravo samoljubje je pač prirojeno močnejšemu človeku, da povzdiguje in poveličuje svoj rod in si domišlja, da je on izmed vseh najboljši. Ni vzdihnil zastonj nekoč nad nami naš pesnik ves obupan: Težko je človeku biti Slovenec... Pri tem pa je mislil seveda na pomanjkanje in omalovaževanje narodne zavesti. Nas tako ne upošteva nihče na svetu, je tožil Mirko, zato lahko delajo z nami, kar hočejo...

«Dandanašnji vendar v Sloveniji in v vesoljni božji Jugoslaviji vse tako lepo uspeva», sem ugovarjala jaz, hoteč na nocojšnji lepi večer prepoditi sleherno otožnost.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Vaš mož se Vam lahko izneveri,

ako ne pazite dovolj na nego svojega telesa in ako zaradi tega niste dovolj mikavni. Znana dišeča sol za izpiranje

ISLA SPÜLSALZ

Vam bo pomagala, da ostanete vedno zdravi, sveži in mladeniški, če jo redno uporabljate za svojo intimno toaleta.

Specialna trgovina pisarniških potrebščin
The Rex Co.
Ljubljana

RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠT. 11.970
RAČUN:
ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI
KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI
BRZOJAVKE: REXCOMPANY LJUBLJANA
TELEFON INT. 2268

V Ljubljani, dne 1. maja 1931.

Velecenjene čitateljice in čitatelji „Žene in doma“!

Ta mesec slavimo 25letnico našega obstoja.

Nočemo Vas mučiti z raznimi opisi doživljanj, ker vsakdo, ki doživi 25letnico svojega obstoja, bi lahko napisal cele knjige. Z zadovoljstvom pa se lahko oziramo nazaj na preteklost. Ves čas, odkar obstoji tvrdka, smo si prizadevali, da svoje odjemalce vedno točno in najboljše postrežemo. Zato so nas pa tudi oni nagradili z zvestobo do naše tvrdke.

V jubilejnem letu smo se odločili podariti čitateljicam in čitateljem „Žene in doma“

nov pisalni stroj „Erika“ najnovejšega modela.

Kdo naj dobi pisalni stroj, o tem bo odločil žreb. Vsakdo, kdor se hoče udeležiti nagradnega razpisa, naj nam sporoči z dopisnico svoje ime, poklic in natančni naslov, nakar prejme od nas tekočo številko.

Dne 15. junija t. l. bo žrebanje v notarski pisarni gospoda notarja Aleksandra Hudovernika v Ljubljani, Sodna ulica 6, in morajo biti prijave najkasneje dne 8. junija t. l. v naših rokah. Na naknadne prijave se ne bomo mogli ozirati.

Hvaležni Vam bomo, če nas priporočite svojim prijateljem in znancem ter beležimo

z odličnim spoštovanjem

The Rex Co.

Zvolinski & Furavsek

Zdravilišče Rogaška Slatina

(jugoslovanske Karlove Vari)

228 m nad morjem.

Sezona I. V. do 30. IX.

Indikacije: za bolezni v želodcu in v črevih, za bolezni na jetrih in žolču, za bolezni na ledvicah in v mehur-u, za krvne bolezni, za sladkorno bolezen in nevralgijo.

Zdravilni pomočki: naravni mineralni vrelci

„Tempel“, „Styria“, „Donat“ z glavnimi rudninskimi sestavinami magnezija, natrija, kalcija, kalija itd. spadajo v skupino alkalično-salinskih zemeljskih vrelcev, izmed katerih je **Donat** najmočnejša znana mineralna voda.

Kopeli: ogljikove, kislinske, omorične, slane, parne kopeli in kopeli z vročim zrakom, električne, žarčne in solčne kopeli.

Terapije: moderna hidro-, elektro- in mehano-terapija.

Zdravilna gimnastika v Zanderjevi dvorani.

Inhalatorij.

Zdravljenje z mlekom, siratko in kefirjem.

Zdravljenje na terenu. Dietetična prehrana.

Cene zmerne. Za čas pred sezono in po sezoni (I. V. do 15. VI. in I. IX. do 30. IX.) posebni popusti.

Ugodna železniška zveza Ljubljana—Zidani most—Grobelno—Rogaška Slatina. Med sezono na vse strani ugodne avtobusne zveze.

Informacije daje in mineralno vodo razpošilja

ravnateljstvo zdravilišča.

Ali hočeš biti lepa?

Ni pravljica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamnovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih vonjav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbijo za lepoto, odkar obstoji svet...

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska?

Zoraida krema ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12-50.

Zoraida milo je izredno dehteče, priporočljivo za vsako polt in se izvrstno peni. Elegantno opremljena škatlica Din 12-.

Zoraida puder v vseh barvah, bel, rožnat, crème, ocre, naturelle, je najlažji in brezhiben.

Okusno pakiran v škatlicah Din 6-., 12-., 20-.

Milch-krema Dr. Broema je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 15-.

Melitis-krema (rastlinski vosek) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj, škatlica Din 12-.

Boraks je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju. Škatlica Din 10-.

Poslednja novost na polju kozmetike so vsekakor preparati

«OPERA».

«Opera» Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40-.

«Opera» parfem, izredno dehteč, elegantno adjustirana steklenica Din 50-.

«Opera» puder, v vseh barvah, velika škatla Din 30.

Vse zgoraj opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN,

Mestni trg št. 11, Ljubljana.

Po lepoti, ustroju

in ceni je voz

BMW za Vas!

ličen po svoji krasni in elegantni obliki, popoln v luksuzni izdelavi, stroj tehnično dovršen, cena pa neverjetno nizka.

Voz Vam brezplačno pokaže generalno zastopstvo:

DOLENC & TONNIES

Ljubljana, Dvořakova ulica šte. 3.

Telefon 27-62.

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah

ali risbah

izvršuje

najsolidnejše

klišarna

ST-DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

Naročnina za list s krojno prilogo je za vse leto Din 68-., za pol leta Din 35-., za četrt leta Din 18-.. Za Ameriko in inozemstvo dolarja 2-.. Posamezna številka stane Din 5-., krojna priloga Din 2-..

Izhaja vsakega 1. v mesecu. Odgovorna za izdajateljstvo, uredništvo in upravnništvo Erna Podgornikova.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Prule 11.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič).

ZA VSAKO DAMO
PRIMEREN AVTO.

Za elegantno damo je dovršen voz BMW. Zunanja in notranja oprema sta odlični. Motor brezhiben.

Zato je BMW ljubljenec vsake žene.

Oglejte in preizkusite voz pri generalnem zastopstvu:

DOLENC & TÖNNIES

Ljubljana, Dvořakova ulica 3.

Telefon 27-62.

Zlatorog
terpentinovo
milo
za Vaše perilo

LITOGRAFIJA

ČEMAŽAR IN DRUG
LJUBLJANA, IGRIŠKA ULICA 6

izdeluje vsa litografska dela
po najsolidnejših cenah

Telefon številka 25-69

Zahtevajte ponudbe!

KAKO NAJ PEREM Z RADIONOM?

Vsaka tkanina, katera prenaša milo in vodo, se lahko pere v Radionu.

Namakanje. Perilo se mora čez noč namočiti.

Postopanje z Radionom. Schichtov Radion se raztopi v mrzli vodi in sicer tako, da se vsakemu litru vode doda 1 dkg Radiona. En originalni zavitek zadostuje za 25 litrov vode. Najboljše je, da se Radion raztopi najpreje v mali posodi, nato pa vlije v kotel z mrzlo vodo.

Kuhanje. Perilo se zloži v mrzlo raztopino Radiona tako, da je z isto popolnoma pokrito. Vsebina kotla naj potem počasi zavre in kuha 15—30 minut, kot je pač perilo več ali manj umazano. Med tem se perilo mora večkrat premešati, da prodre raztopina v vse gube. Prekuhanu perilo naj se v raztopini počasi ohladi, da se odpravi vsa nesnaga.

Vsako žehnanje in krtačenje je odveč in perilu le škoduje. Poedine zaostale umazane proge lahko odstranete tako, da dotični komad še parkrat pomočite v raztopino Radiona in ga malo z roko premencate.

Izplahivanje. Nato se perilo izplahne najpreje v vroči, potem pa v hladni vodi in sicer tako dolgo, da postane izžeta voda popolnoma čista.

v mrzli vodi

namakati

Nato 15-30 minut

kuhati

Perilo čez noč

večkrat premešati

skrbno izplakniti

Pustiti nekaj ur

najpreje v topli, potem v mrzli vodi

madeže lahko streti

da se počasi ohladi